

**UCHWAŁA RADY GMINY MARCINOWICE
NR XXVII/150/09**

z dnia 3 kwietnia 2009 r.

**w sprawie uchwalenia „Gminnego programu usuwania wyrobów
zawierających azbest z terenu Gminy Marcinowice”**

Na podstawie art. 7 ust. 1, art. 18 ust. 2 pkt 6, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 159 ze zmianami), w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami), art. 14 ust. 6, art. 15 ust. 7 i 7a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zmianami) oraz „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 r., Rada Gminy Marcinowice uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się „Gminny program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marcinowice” w brzmieniu określonym załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
JANINA KUTA

**Załącznik nr 1 do uchwały Rady Gminy
Marcinowice nr XXVII/150/09 z dnia
3 kwietnia 2009 r. (poz. 1948)**

1. WSTĘP

1.1. Wprowadzenie

Niniejszy „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marcinowice” opracowano dla potrzeb Gminy Marcinowice. Celem Programu jest wybór i wskazanie optymalnej drogi postępowania w zakresie gospodarki odpadem niebezpiecznym, jakim jest azbest, występujący na terenie Gminy Marcinowice. Przedstawione cele i działania są zgodne z obowiązującym ustawodawstwem oraz kierunkami działań i celami określonymi w programach różnych szczebli (krajowym, wojewódzkim). W niniejszym Programie, w oparciu o wyniki analiz stanu istniejącego i prognozowanych zmian, opracowano program działań i wytyczono cele oraz zadania strategiczne (z podaniem harmonogramów realizacji i określeniem kosztów eksploatacyjnych systemu oraz kosztów inwestycyjnych zadań). Realizacja tych działań, umożliwi spełnienie obowiązujących i przewidywanych wymogów prawnych, uporządkowanie i scentralizowanie gospodarki odpadem niebezpiecznym, jakim jest azbest, oraz poprawę jakości środowiska na terenie miasta i gminy. Azbest znany jest od kilku tysięcy lat. Szerokie jego zastosowanie w stosunkowo dużych ilościach nastąpiło w okresie ostatnich 100 lat. Z uwagi na swoje niewątpliwe zalety, jak odporność na wysokie temperatury, na działanie mrozu, na działanie kwasów, elastyczność, dobre właściwości mechaniczne i małe przewodnictwo cieplne, wykorzystywany był chętnie jako cenny surowiec również w Polsce. Azbest stosowany był w produkcji około 3000 wyrobów przemysłowych, lecz przede wszystkim (co najmniej około 85%) do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych i elewacyjnych, a także, w mniejszych ilościach, do produkcji rur, rozmaitych kształtek do kanałów wentylacyjnych, instalacyjnych i innych. Produkcja płyt azbestowo cementowych na ziemiach polskich rozpoczęła się w 1907 roku i trwała do roku 1998 roku. Materiały zawierające azbest należą do substancji stwarzających szczególnie zagrożenie dla zdrowia ludzi i z tego powodu powinny podlegać sukcesywnej eliminacji. Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych, a gospodarka nimi wymaga prawidłowego podejścia oraz szczególnej kontroli. Szczególne zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest reguluje szereg przepisów m.in. ustawa o zakazie stosowania azbestu, ustawa prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach oraz związane z nimi rozporządzenia wykonawcze. Ostatnia nowelizacja ustawy o zakazie stosowania azbestu z 22 grudnia 2004 roku praktycznie zamknęła okres stosowania wyrobów zawierających azbest w Polsce. Do

rozwiązania pozostaje natomiast – bardzo ważny ze względu na zdrowie ludzi i stan środowiska – problem sukcesywnego usuwania zużytych wyrobów zawierających azbest. Groźne dla zdrowia są włókna respirabilne, wystarczająco drobne, by przeniknąć głęboko do płuc. Włókna powstają na skutek działania mechanicznego (np. gdy płyty azbestowe są łamane lub poddane jakiegokolwiek obróbce mechanicznej lub ścieraniu).

Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Program ten obejmuje okres 30-letni, tj. lata 2003–2032.

Realizacja zadań przewidzianych w tym „Programie...” wymaga zaangażowania administracji publicznej i różnych instytucji działających na trzech poziomach:

- centralnym: Rada Ministrów, minister właściwy do spraw gospodarki, Główny Koordynator „Programu ...” (w strukturze ministerstwa),
- wojewódzkim: wojewoda, samorząd województwa,

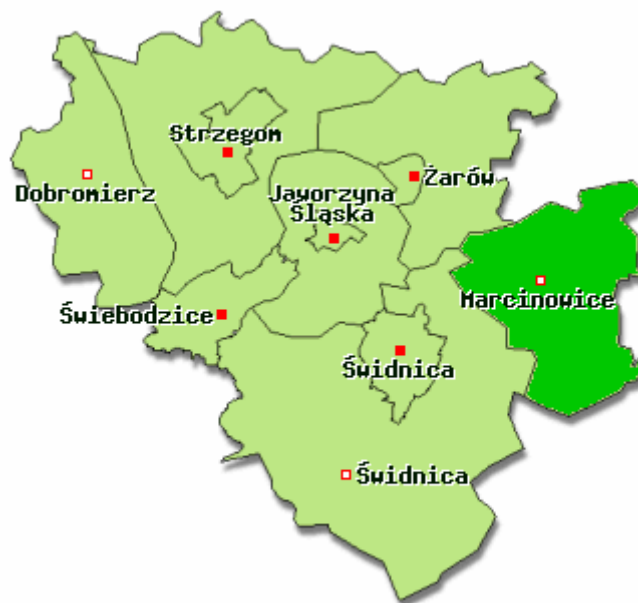
1.2. Ogólna charakterystyka Gminy Marcinowice

- lokalnym: samorząd powiatowy (miasta na prawach powiatu), samorząd gminny.

W celu realizacji zadań przewidzianych w „Programie usuwania azbestu...”, niezbędnym jest zaangażowanie administracji publicznej wszystkich stopni oraz różnych instytucji na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym.

„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” zakłada, iż na poziomie lokalnym w realizację zadań Programu zaangażowane powinny być zarówno samorząd powiatowy, jak i gminny. Do kompetencji samorządów winno należeć: nadzorowanie realizacji programu i wykorzystania przyznanych środków finansowych, prowadzenie lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, np. w stosunku do uboższych właścicieli obiektów – częściowe lub całkowite zwalnianie z opłat; inicjowanie i organizowanie innych form pomocy dla mieszkańców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Gmina Marcinowice, wychodząc naprzeciw rozwiązaniu problemu likwidacji azbestu, wykonało inwentaryzację wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie gminy, a także przystąpiło do opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marcinowice”.

W opracowaniu wykorzystano mapy cyfrowe IMAGIS (R)

Gmina wiejska Marcinowice, położona we wschodniej części Równiny Świdnickiej na Przedgórzu Sudeckim, w dolinach rzeki Bystrzycy i potoku Czarna Woda.

Północno-wschodnia granica gminy biegnie wzdłuż wzgórz Kielczyńskich i masywu Ślęzy (718 m n.p.m.) Położenie takie stwarza możliwość rozwijania turystyki i agroturystyki, szczególnie w okolicy wsi Sady i Tąpadła, usytuowanych u samego podnóża Ślęzy. Gmina posiada sieć dróg ułatwiających turystyczne wędrówki, zwłaszcza rowerowe.

Ze względu na urodzajne gleby, gmina ma charakter rolniczy. Ponadto gmina posiada bogate złoża kopalin: głównie granitu, kwarcu, kaolinu oraz żwiru i pisaku. Na terenie gminy znajdują się także duże zasoby wód głębinowych, częściowo wykorzystywanych przez wodociągi gminne z własnym ujęciem w Strzelcach, dostarczające wodę do wszystkich miejscowości w gminie, a także do produkcji wód

stołowych przez lokalnych przedsiębiorców, np. 'Woda BonArt' w Chwałkowie. W całej okolicy można znaleźć szereg śladów wczesnego osadnictwa sięgających okresu neolitu oraz kultury łużyckiej. Walory turystyczno-krajobrazowe gminy podnoszą malownicze zakątki z ruinami dawnych pałaców, stare kościoły, krzyże pokutne, parki z pomnikami przyrody oraz inne ciekawe obiekty znajdujące się w wielu miejscowościach.

Gmina Marcinowice ma obszar 95,91 km², w tym:

- użytki rolne: 82%
- użytki leśne: 8%

Gmina stanowi 12,91% powierzchni powiatu.

Gmina Marcinowice obejmuje swym zasięgiem 19 wsi położonych na Równinie Świdnickiej oraz u stóp Masywu Ślęży i wzgórz Kiełczyńskich: Biała, Chwałków, Gola Świdnicka, Gruszów, Kątki, Klecin, Krasków, Marcinowice, Mysłaków, Sady, Stefanowice, Strzelce, Szczepanów, Śmiałowice, Tąpadła, Tworzyjanów, Wirki, Wiry, Zebrzydów.

Gmina zajmuje powierzchnię 95,91 km i liczy 6645 mieszkańców.

1.3. Cel i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze Gminy Marcinowice”

Nadrzędnym długoterminowym celem „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marcinowice” jest:

Wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Gminy Marcinowice powodowanych azbestem oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko

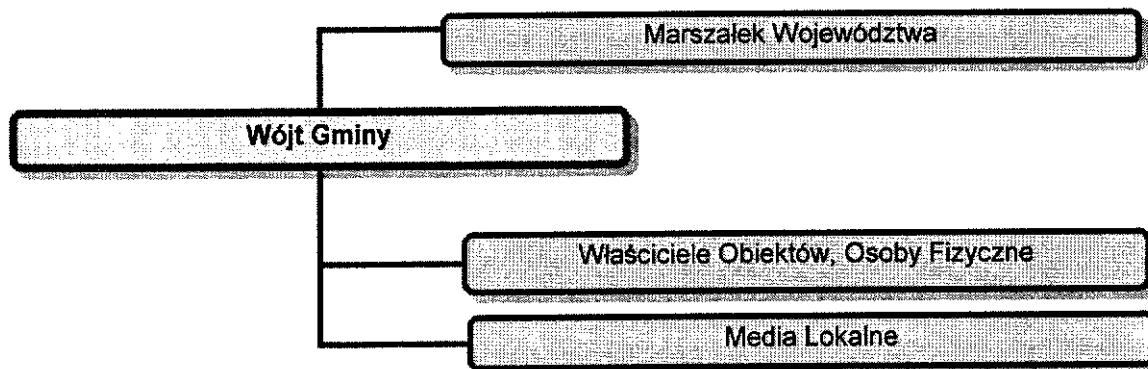
Cel ten pozostaje w ścisłej relacji z celami zdefiniowanymi w krajowym „Programie...”. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe w perspektywie długoterminowej (okres ok. 25 lat) poprzez usunięcie z terenu gminy stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest.

Ogólnym zadaniem programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. Zatem w programie ujęto zagadnienia:

1. Edukowania poprzez informowanie społeczeństwa Gminy Marcinowice w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz o sposobach bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania.
2. Współpracy z lokalnymi mediami oraz organizacjami społecznymi.
3. Utworzenia centrum danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest.
4. Ustalenia ośrodków dyspozycyjno-kontrolnego do nadzoru realizacji programu na terenie gminy oraz dla podejmowania lub koordynacji decyzji strategicznych i finansowych oraz kontaktów z zainteresowanymi osobami prawnymi i fizycznymi. Koordynacja działań gminy.
5. Monitoringu zmian stanu zaewidencjonowanego azbestu, poprzez współpracę z odpowiednimi jednostkami w zakresie przeprowadzenia monitoringu zagrożonych rejonów (obiektów) i ustalenia stopnia emisji pyłu i włókien azbestu.
6. Przedstawienia wyników monitoringu na mapie gminy.
7. Podejmowania w miarę potrzeby odpowiednich działań administracyjnych w stosunku do właścicieli lub zarządców obiektów szczególnie zagrożonych.
8. Współpracy z wojewodą, samorządem województwa oraz samorządem miejskim i gminnym, w zakresie zadań wynikających z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku.
9. Pozyskania środków na realizację likwidacji wyrobów zawierających azbest.
10. Współpracy z przedsiębiorstwami zajmującymi się usuwaniem wyrobów zawierających azbest, prowadzenia lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, szczególnie w stosunku do uboższych właścicieli obiektów.
11. Opracowania i wydawania odpowiednich zaleceń i wytycznych dla gmin, administracji osiedli mieszkaniowych i obiektów komunalnych dotyczących sposobów bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.
12. Nadzorowania wykorzystania pozyskanych środków finansowych.

1.4. Koncepcja zarządzania „Programem usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze Gminy Marcinowice”

Interdyscyplinarność „Programu...” powoduje konieczność koordynacji wszystkich jednostek i instytucji przedmiotowo odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań lub pośrednio biorących udział w ich realizacji. Dlatego też zadania przewidziane w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marcinowice” będą realizowane na płaszczyznach, przedstawionych na poniższym schemacie:

Rys. 1 Schemat zarządzania „Programem usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marciniowice” na poziomie lokalnym.

Ogólnym zadaniem programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. Zatem w programie ujęto:

- wskazanie najbardziej newralgicznych miejsc ze względu na największą ilość występujących wyrobów zawierających azbest oraz największe zagrożenie zdrowia człowieka
- propozycje działań organizacyjnych i inwestycyjnych zmierzających do osiągnięcia celów Programu wraz z harmonogramem ich wdrażania
- koszty wdrażania Programu i organizację zarządzania Programem.

Szczegółowe wytyczne dotyczące działań zostały zawarte w „Programie” i w odpowiednich ustawach oraz aktach wykonawczych do tych ustaw, które nałożyły na gminy, powiaty i województwa szereg obowiązków.

- Wśród nich priorytetowym i wspólnym dla wszystkich jednostek jest obowiązek inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest.
- Inwentaryzacja jest pierwszym i podstawowym krokiem, który leży u podstaw wszystkich innych działań.
- Należy zdać sobie sprawę ze skali problemu i rozpocząć działania jak najszybciej.

Inwentaryzacja umożliwi bowiem:

- określenie ilości wyrobów zawierających azbest w gminie
- zaplanowanie działań i umieszczenie ich w planie gospodarki odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest, do których stworzenia i realizacji zobligowane są ustawowo jednostki samorządu terytorialnego
- monitorowanie realizacji planu zgodnie z trzema stopniami pilności usunięcia azbestu, a w konsekwencji doprowadzenia do usunięcia azbestu z terenu gminy.

Zadania samorządu

- Informowanie mieszkańców o skutkach narażenia na azbest i obowiązek sukcesywnego usuwania go przez właścicieli nieruchomości
- Gmina w pierwszej kolejności powinno skupić się na działaniach edukacyjno-informacyjnych skierowanych do mieszkańców. Działanie te powinny mieć na celu skłonienie właścicieli nieruchomości do wypełnienia nałożonego na nich ustawowo obowiązku usunięcia wyrobów zawierających azbest.

1.5. Opis zawartości dokumentu „Programu...”

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi przygotowania programu w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest, niniejszy dokument zawiera:

Rozdział 1 Wstęp. W rozdziale ujęto informacje ogólne nt. obowiązków przypisanych wójtowi wynikających z realizacji krajowego „Programu..”, charakterystykę miasta, nadrzędny długoterminowy cel i zadania programu oraz koncepcję zarządzania programem.

Rozdział 2 Charakterystyka wyrobów zawierających azbest i oddziaływanie azbestu na zdrowie człowieka. W tym rozdziale przedstawiono charakterystykę azbestu i jego zastosowanie, sposoby bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest i metody ich usuwania, oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzi oraz zasady informowania o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku.

Rozdział 3 Stan prawny w zakresie użytkowania i usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest. W rozdziale tym przedstawiono wybrane akty prawne dotyczące użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz procedury postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.

Rozdział 4 Zadania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie usuwania azbestu. W rozdziale przedstawiono koncepcję zarządzania Programem oraz zadania w zakresie zarządzania Programem na poszczególnych poziomach.

Rozdział 5 Gospodarowanie wyrobami i odpadami zawierającymi azbest w Gminie Marcinowice. W rozdziale przedstawiono ilość wyrobów zawierających azbest wymagających usunięcia wraz z pojemnością potrzebnych składowisk oraz strategię w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych, tj. cele w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej wraz z harmonogramem realizacji przedsięwzięć i ich kosztami oraz źródłami finansowania.

Rozdział 6 Wnioski końcowe. Podsumowanie wraz z wnioskami.

2. CHARAKTERYSTYKA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I ODDZIAŁYWANIE AZBESTU NA ZDROWIE CZŁOWIEKA

2.1. Występowanie i zastosowanie azbestu

Azbest jest nazwą handlową odnoszącą się do sześciu minerałów włóknistych. Pod względem chemicznym są to uwodnione krzemiany magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Rozróżnia się następujące typy azbestu: chryzotyl (włóknista odmiana serpentynu, tj. uwodnionego krzemianu magnezu), amozyt (krzemian żelazowo-magnezowy, krokidolit (krzemian sodowo-żelazowy), antofilit (krzemian magnezowy zawierający żelazo).

Pomimo, iż występowanie azbestu w przyrodzie jest dosyć powszechne, tylko w kilku miejscach na świecie prowadzona była jego eksploatacja na skalę przemysłową. Polska nie posiada złóż azbestu nadających się do eksploatacji przemysłowej.

Właściwości azbestu takie jak: duża odporność na wysokie i niskie temperatury, niewielkie przewodnictwo cieplne i odporność na działanie czynników chemicznych sprawiły, że stał się on powszechnie wykorzystywany jako cenny surowiec również w Polsce.

Azbest szeroko stosowany był w kilku dziedzinach gospodarki, przede wszystkim w budownictwie, ale także w energetyce, transporcie i przemyśle chemicznym.

Najważniejszymi zastosowaniami azbestu są:

- wyroby azbestowo-cementowe produkowane z azbestów chryzotylowego i amfibolowych, takie jak: pokrycia dachowe, rury ciśnieniowe, płyty okładzinowe i elewacyjne zawierające od 10–35% azbestu
- wyroby izolacyjne stosowane do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych oraz ubrań i tkanin ognioodpornych. Zawierają one w zależności od przeznaczenia od 75 do 100% azbestu, głównie chryzotylu
- wyroby uszczelniające: tektury, płyty azbestowo-kauczukowe, szczeliwa plecione
- wyroby cierne, takie jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu hamulców
- wyroby tekstylne: sznury i maty
- wyroby hydroizolacyjne: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierające od 20 do 40% azbestu.

Wśród wyrobów azbestowych można wydzielić dwie grupy produktów:

„wyroby miękkie” – których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1000 kg/m³, to słabo związane produkty azbestowe o wysokim, ponad 60% udziale azbestu w produkcie oraz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy między innymi: tynki, maty, płyty azbestowe, materiały izolujące, papy,

„wyroby twarde” – których gęstość objętościowa jest większa niż 1000 kg/m³, zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski (poniżej 15%) udział azbestu, do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji. Spójność włókien azbestowych w tych wyrobach jest tak wysoka, że praktycznie nie uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka np. cięcie lub proces niszczenia mechanicznego wyrobu).

Szacuje się (w skali kraju), że ok. 96% ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest stanowią płyty azbestowo-cementowe (faliste i płaskie).

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce rozpoczęła się w 1907 roku w Krakowie, następnie w Lublinie (ok. 1910 r.) i w Ogrodzieńcu k/Zawiercia (ok. 1920 r.). Jednak stosowanie azbestu na szeroką skalę na terenie Polski w budownictwie nastąpiło w latach 60., po uruchomieniu następnych 4 dużych zakładów wyrobów azbestowo-cementowych. Głównym surowcem stosowanym do produkcji był azbest chryzotylowy, ale do połowy lat osiemdziesiątych do produkcji rur ciśnieniowych stosowany był także krokidolit oraz niewielkie ilości amozytu.

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce została zakazana ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r.

i Nr 156 z 1998 r.). Zgodnie z ustawą, w Polsce do 28 września 1998 r. została całkowicie zakończona produkcja płyt azbestowo-cementowych (a wcześniej innych wyrobów zawierających azbest).

Natomiast po 28 marca 1999 r. obowiązuje zakaz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. Wyjątek stanowią wyroby z zawartością azbestu, które nie posiadają jeszcze swoich zamienników ze względu na ekstremalne warunki pracy. Wykaz takich wyrobów zawarty jest w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzania na polski obszar celny. Dotyczy to azbestu włóknistego sprowadzanego do produkcji diafragmy wykorzystywanej do elektrolizy przeponowej przy produkcji chloru i wyrobów azbestowo-kauczukowych.

- Od 1997 r. istnieje zakaz stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 161, poz. 628).
- W maju 2002 r. Rada Ministrów przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Uwzględniając żywotność wyrobów cementowo-azbestowych program zakłada realizację usuwania tych wyrobów z budynków i budowli do 2032 r.
- Na terenie gminy nie istnieje składowisko odpadów azbestowych.
- W województwie dolnośląskim znajduje się składowisko przyjmujące odpady azbestowe:
 - Składowisko Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej sp. z o.o. w Oławie, ul. Polna 1 (azbest składowany jest po przekształceniu w procesie zestalania pod kodem 19 03 06)
 - Składowisko Odpadów Przemysłowych, ul. Górnicza w Wałbrzychu, eksploatowane przez „MO-BRUK” Korzenna 214 filia ul. Górnicza w Wałbrzychu.

2.2. Wpływ azbestu na organizm ludzki

Chorobotwórcze działanie azbestu występuje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu (oznacza to, że dopóki włókna nie są uwolnione do powietrza nie stanowią zagrożenia dla zdrowia). Azbest może być także obecny w wodzie, napojach i pokarmach, skąd przenika do organizmu człowieka. Jednak nie ma dowodów świadczących o tym, że azbest dostający się do organizmu drogą pokarmową jest szkodliwy dla zdrowia.

Naturalne źródła emisji włókien azbestowych w praktyce mają mniejsze znaczenie niż źródła związane z działalnością człowieka. Obecnie po zaprzestaniu produkcji wyrobów zawierających azbest tymi źródłami są:

- niewłaściwie składowane odpady azbestowe, w tym tzw. dzikie wysypiska, szczególnie w lasach i odkrytych wyrobiskach
- użytkowanie wyrobów azbestowych co w konsekwencji prowadzi do zanieczyszczenia powietrza pyłem azbestowym w wyniku: korozji i mechanicznych uszkodzeń płyt azbestowo-cementowych, ścierania tarcz sprzęgłowych i hamulcowych
- niewłaściwe usuwanie z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest
- urządzenia grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest. Są to źródła występujące wewnątrz pomieszczeń. Stosowanie wyrobów azbestowych, a w konsekwencji możliwość uwalniania włókien azbestu do środowiska, spowodowało wzrost zainteresowania zdrowotnymi skutkami środowiskowej ekspozycji na azbest.

Wielkość zagrożenia zdrowia zależy od rodzaju azbestu, wielkości włókien i ich stężenia w powietrzu oraz czasu narażenia. Największe zagrożenie stanowią włókna respirabilne, tzn. występujące w trwałej postaci w powietrzu i mogące przedostawać się z wdychanym powietrzem do pęcherzyków płucnych. Mają one średnicę mniejszą od 3 μm i są dłuższe niż 5 μm , przy czym najbardziej szkodliwe są włókna o długości ok. 20 μm . Narażenie zawodowe na pył azbestu może być przyczyną chorób układu oddechowego, tj.: pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych, raka płuc oraz międzybłoniaków opłucnej i otrzewnej (nowotworów o wysokiej złośliwości).

Doniesienia kliniczne i epidemiologiczne sugerują, że z azbestem może być również związane występowanie innych nowotworów: krtani, żołądka i jelit, trzustki, jajników oraz chłoniaków. Jednak zwiększenie ryzyka w tych grupach nowotworów należy postrzegać jedynie jako prawdopodobne.

Między pierwszym narażeniem a pojawieniem się patologii (zwłaszcza nowotworów) występują długie okresy. Czyli aktualnie wykrywane skutki odnoszą się do warunków pracy, jakie istniały 20–40 lat temu.

Analizując szkodliwość azbestu i jego wpływ na organizm ludzki należy pamiętać, iż azbest jest praktycznie niezniszczalny, zaś groźny dla zdrowia ludzi jest wtedy, gdy jego elementarne włókna znajdują się we wdychanym powietrzu. Azbest zabezpieczony w sposób uniemożliwiający uwolnienie się włókien do powietrza nie stanowi żadnego zagrożenia dla zdrowia.

2.3. Informowanie o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku

Głównym celem informowania o ryzyku jest dostarczenie informacji o zagrożeniu osobom i społecznościom narażonym na szkodliwe dla zdrowia czynniki środowiskowe (zgodnie z zasadami wynikającymi z odpowiednich przepisów prawnych). Uzyskane informacje stanowią podstawę do opracowywania różnych wariantów strategii zmniejszania ryzyka, które brane są pod uwagę przy podejmowaniu decyzji dotyczących ich wdrażania.

Proces informowania i rzetelności przekazywanej informacji zależą zarówno od poziomu merytorycznego, możliwości i umiejętności oceny oszacowania ryzyka, jak i od warunków polityczno-społecznych (polityka informacyjna, wolna prasa współpracująca ze specjalistami oceniającymi zagrożenie itp.).

Informowanie społeczności o ryzyku związanym z narażeniem na czynniki szkodliwe (w tym azbest) jest sprawą delikatną i bardzo trudną, wymagającą angażowania opinii publicznej w proces szacowania ryzyka i informowania o nim. Istotne znaczenie odgrywa właściwe rozeznanie podstawowych zagadnień przez wszystkich zainteresowanych partnerów.

Agencja Ochrony Środowiska (EPA – Environmental Protection Agency) opublikowała szereg dokumentów zawierających zasady informowania o ryzyku. Powszechnie stosuje się siedem podstawowych zasad:

- (1) Akceptuj i angażuj społeczność jako równorzędnego partnera
- (2) Starannie planuj sposób przekazywania informacji o zagrożeniu, a następnie oceniaj wyniki komunikowania się
- (3) Uważnie słuchaj tego, co mają ci do przekazania inni
- (4) Bądź uczciwy, szczerzy i otwarty
- (5) Koordynuj wysiłki i współpracuj z innymi (grupami, ośrodkami) w procesie przekazywania informacji
- (6) Nawiązuj współpracę ze środkami masowego przekazu i przekazuj informacje przygotowane zgodnie z regułami środków masowego przekazu
- (7) Mów jasno i życzliwie. Informacje zamieszczone w lokalnej prasie, na ulotkach, tablicach ogłoszeń w sołectwach oraz Akcja informacyjna polegać może na:
 - opracowaniu i rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych – np. ulotek, broszur oraz artykułów w lokalnej prasie
 - prowadzeniu audycji w lokalnych rozgłośniach
 - organizowaniu prelekcji przy okazji odbywających się zebrań w Urzędzie Miejskim i Gminnym.

2.4. Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania azbestu

Specyficzne właściwości fizyko-chemiczne odmian azbestu takie jak wytrzymałość, ognioodporność, elastyczność, złe przewodnictwo cieplne i elektryczne, spora dźwiękochłonność, znaczna odporność na działania różnorodnych czynników chemicznych umożliwiły – z jednej strony – jego powszechne zastosowanie w bardzo szerokim zakresie, a z drugiej strony, za sprawą tych samych właściwości, odpady azbestowe w postaci zużytych wyrobów z różnym jego udziałem są niezwykle trudne do unieszkodliwiania. Główne czynniki jakie wpływają na zmniejszenie trwałości wyrobów zawierających azbest, jest oddziaływanie mechaniczne oraz brak konserwacji materiału. Podstawą bezpiecznego postępowania z materiałami zawierającymi azbest jest eliminacja lub co najmniej minimalizacja ryzyka emisji włókien azbestu do otoczenia w skutek działań mechanicznych i złej konserwacji materiału. Zatem dopuszczalna jest eksploatacja materiałów zawierających azbest w dobrym stanie technicznym, o nieuszkodzonej powierzchni, ewentualnie odpowiednio zabezpieczonej np. przez pomalowanie. W wypadku usuwania takich materiałów konieczne jest ich zwilżenie wodą, usuwanie, gdy jest to możliwe wyrobów w całości, unikając ich łamania i przy zachowaniu pracy ręcznej, oraz przy zabezpieczeniu – odizolowaniu pola prac od otoczenia. Odpowiednie oddzielenie pola prac od otoczenia ma zapobiegać ewentualnemu skażeniu azbestem. Na stanowisku pracy należy monitorować stężenia włókien azbestu w powietrzu, a po zakończeniu prac sprawdzić na okoliczność ewentualnego wystąpienia azbestu (czystość) miejsce prac i najbliższe otoczenie. Należy mieć świadomość, że pojęcie stężeń dopuszczalnych w przypadku azbestu (tak jak innych substancji rakotwórczych) jest umowne i stanowi kompromis między wymaganiami medycyny a możliwościami techniki. Tendencją działań UE jest ograniczenie NDS (najwyższe dopuszczalne stężenia) do możliwego minimum.

3. STAN PRAWNY W ZAKRESIE UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW I ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Procedury postępowania dotyczące wyrobów i odpadów zawierających azbest reguluje szeroki zbiór aktów prawnych. W niniejszym opracowaniu omówiono podstawowe akty prawne, regulujące zasady postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.1. Regulacje ustawowe

1. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r. z późn. zm.). Ustawa zakazuje wprowadzania na obszar kraju azbestu, wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. Ustawa ta miała kolejno 10 nowelizacji. Ostatnia nowelizacja została wprowadzona ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. „o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest” (Dz. U. Nr 10, poz. 72 z 2005 r.). Na podstawie tej zmiany z dniem 1 stycznia 2005 r. obowiązuje w Polsce – podobnie jak w całej Unii Europejskiej – zakaz stosowania i obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.) zgodnie z art. 30 ust. 7 stanowi: Właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji,

obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych, objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ich realizacja może naruszyć ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub spowodować: zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia, pogorszenie stanu środowiska lub dóbr kultury, pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych, wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 z późn. zm.). Ustawa ta jest podstawowym aktem prawnym w prawodawstwie polskim, regulującym zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a szczególności ustaliła m.in. obowiązek składania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, a także osoby prawne stosownych informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (w tym również azbestu).
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251). Ustawa ta wprowadziła m.in. obowiązek uzyskania przez wytwórcę odpadów niebezpiecznych (wykonawcę prac usuwania wyrobów zawierających azbest) zatwierdzenia – przez właściwego wojewodę lub starostę – programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest).

Wytwórcy odpadów zawierających azbest muszą zatem zalegalizować swoją działalność w tym zakresie z ww. przepisami.

3.2. Akty wykonawcze

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. – w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) zamieszcza rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych poniżej grupach i podgrupach z odpowiednim przypisanym kodem klasyfikacyjnym:
 - 06 07 01* – odpady azbestowe z elektrolizy
 - 06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu
 - 10 11 81* – odpady zawierające azbest
 - 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo – azbestowych
 - 15 01 11* – opakowania z metali zawierających niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
 - 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest
 - 16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest
 - 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest
 - 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest.
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz. 1439) określa termin oraz formę składania informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.
3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595). W sposób nieselektywny mogą być składowane odpady o następujących kodach:
 - 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest
 - 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbestOdpady te mogą być składowane wspólnie, na tym samym składowisku odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Nie można natomiast mieszać tych odpadów i składować z innymi odpadami niebezpiecznymi.
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833) określa najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy pyłów zawierających azbest:
 - a) pyły zawierające azbest chryzotylowy oraz pyły zawierające azbest chryzotylowy i inne minerały włókniste oraz pyły zawierające inne minerały włókniste, z wyjątkiem krokidolitu
 - pył całkowity – 1,0 mg/m³
 - włókna respirabilne – 0,2 mg/m³
 - b) pyły zawierające krokidolit
 - pył całkowity – 0,5 mg/m³
 - włókna respirabilne – 0,2 mg/m³

5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 1, poz. 11) określa limity stężenia azbestu w powietrzu. Wartości odniesienia dla azbestu wynoszą odpowiednio:
 - dla 1 godziny – 250 włókien/m³
 - dla roku kalendarzowego – 2350 włókien/m³.
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549). Określa m.in. wymagania dotyczące składowania odpadów zawierających azbest.
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126) określa zakres rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa lub zdrowia ludzi.
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876). Rozporządzenie wprowadza obowiązek inwentaryzacji przez właściciela lub zarządzającego (osobę fizyczną) miejsc, gdzie był lub jest wykorzystywany azbest – oraz składania corocznie stosownych informacji do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Osoby prawne składają sprawozdania do wojewody.
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649) nakłada na właścicieli lub zarządców obiektów, urządzeń budowlanych, instalacji przemysłowych lub innych miejsc zawierających azbest – obowiązek okresowej kontroli stanu tych wyrobów oraz sporządzenia oceny stanu i możliwości użytkowania wyrobów zawierających azbest zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia (Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest). Pierwsza kontrola powinna być przeprowadzona w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia. Ww. podmioty przechowują 1 egz. oceny (łącznie ze stosowną dokumentacją), a 2. egz. oceny przekazują właściwemu organowi nadzoru budowlanego, w terminie 30 dni od daty sporządzenia oceny.
10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. Nr 280, poz. 2771). Rozporządzenie określa m.in. obowiązki pracodawcy przy prowadzeniu prac w kontakcie ze szkodliwymi substancjami (w tym z azbestem).
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 260, poz. 2176). Rozporządzenie określa jednostkowe stawki opłat za:
 - a) gazy lub pyły wprowadzane do powietrza
 - azbest 298,78 zł/kg
 - b) umieszczenie odpadów na składowisku:
 - 06 07 01* – odpady azbestowe z elektrolizy – 43,44 zł/Mg
 - 06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu – 43,44 zł/Mg
 - 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów azbestowo – cementowych 43,44 zł/Mg
 - 10 11 81* – odpady zawierające azbest – 43,44 zł/Mg
 - 15 01 11* – opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) łącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi – 43,44 zł/Mg
 - 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest – 43,44 zł/Mg
 - 16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest – 43,44 zł/Mg
 - 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest – 0,00 zł/Mg
 - 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest – 0,00 zł/Mg
12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 73, poz. 645). Rozporządzenie określa m.in. obowiązki wykonywania badań właściwych dla prowadzenia prac z czynnikami szkodliwymi (w tym azbest).

3.3. Zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest w aspekcie obowiązującego prawa

Przedstawione w rozdziałach 3.1. i 3.2. przepisy określające zasady bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest narzuciły szereg obowiązków, zarówno na właścicieli obiektów i urządzeń, gdzie został użyty azbest, jak i na prowadzących wszelkiego rodzaju prace związane z usuwaniem bądź transportem czy umieszczeniem na składowisku wyrobów i odpadów zawierających

azbest. W Polsce problematyka bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest została uszeregowana w bloku tematycznym obejmującym łącznie 6 procedur.

Są to:

Grupa I. Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest.

Procedura 1. Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.

Procedura 2. Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

Grupa I. Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.

Procedura 3. Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Procedura 4. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczeniem obiektu (terenu) instalacji.

Grupa III. Procedura obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Procedura 5. Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających zbest.

Grupa IV. Procedura obowiązująca zarządzających składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Procedura 6. Składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

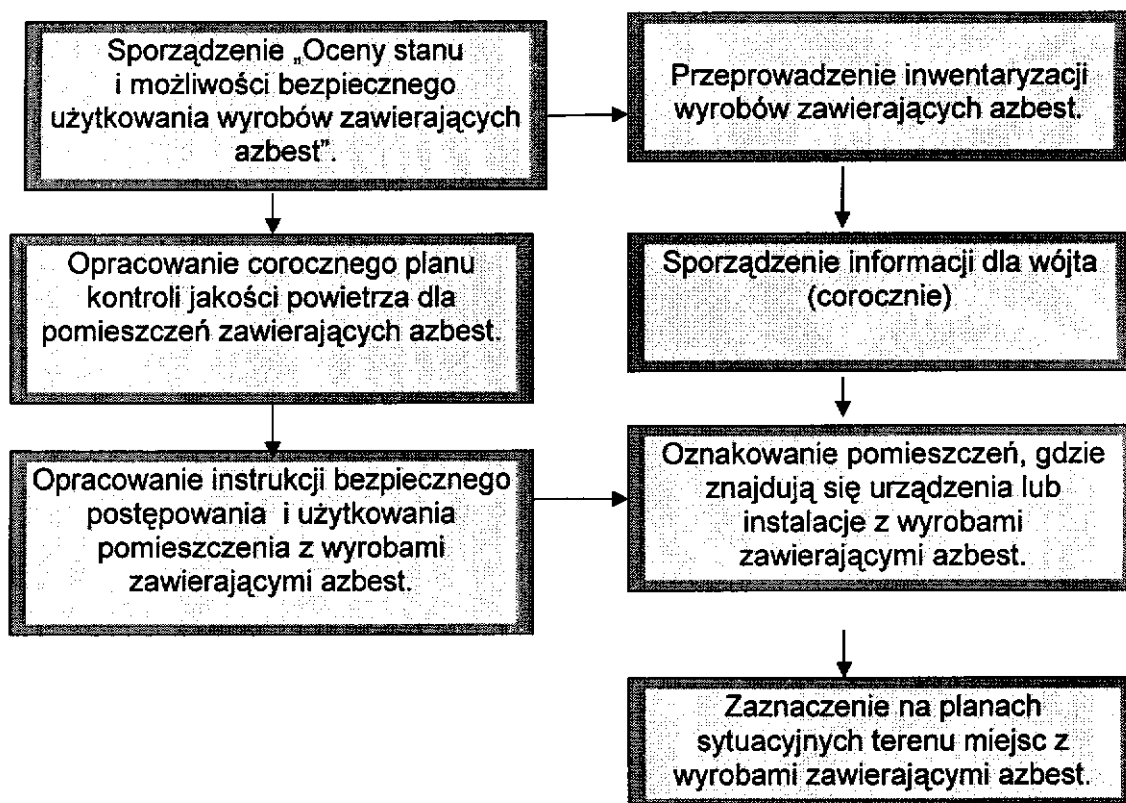
3.4. Obowiązki właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami i urządzeniami zawierających azbest

Procedura 1. Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.

Procedura 2. Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

PROCEDURA 1.

PROCEDURA1. Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest

Zakres procedury obejmuje przedstawienie zakresu obowiązków i zasad postępowania właścicieli i zarządców budynków, budowli, instalacji lub urządzeń oraz terenów, gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest. Procedura dotyczy bezpiecznego ich użytkowania.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia technicznego oraz terenu, gdzie znajdują się wyroby zawierające azbest, ma obowiązek sporządzenia – w 2 egzemplarzach „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik 1). Właściciele lub zarządcy, którzy spełnili ten obowiązek wcześniej – sporządzają następne „Oceny...” w terminach wynikających z warunków poprzedniej „Oceny...” tzn.:

- po pięciu latach, jeżeli wyroby zawierające azbest są w dobrym stanie technicznym i nieszkodzone,
- po roku, jeżeli przy poprzedniej „Ocenie...” ujawnione zostały drobne (do 3% powierzchni wyrobów) uszkodzenia.

Wyroby, które posiadały lub posiadają duże i widoczne uszkodzenia – powinny zostać bezzwłocznie usunięte.

Jeden egzemplarz „Oceny...” właściciel lub zarządca zobowiązany jest złożyć właściwemu terenowo organowi architektoniczno-budowlanemu lub powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego – w terminie do 30 dni od dnia jej sporządzenia. Drugi egzemplarz zachowuje przy dokumentacji budynku, budowli, instalacji lub urządzenia przemysłowego oraz terenu – do czasu sporządzenia następnej „Oceny...”.

Właściciel lub zarządca obowiązany jest do przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji powinny służyć do sporządzenia informacji dla wójta, burmistrza lub prezydenta miasta – właściwego dla miejsca znajdowania się budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest. Wzory informacji według załączników:

Załącznika nr 2 – Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.

Załącznika nr 3 – Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone.

Informacje przedkłada się corocznie, celem wykazania ewentualnych zmian w ilości posiadanych wyrobów zawierających azbest – co pozwoli na ocenę zagrożenia dla ludzi i środowiska w danym rejonie. Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie występują wyroby zawierające azbest, ma ponadto obowiązki:

- oznakowania pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest – odpowiednim znakiem ostrzegawczym dla azbestu (zał. nr 4),
- opracowania i wywieszenia na widocznym miejscu instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest,
- zaznaczenia na planie sytuacyjnym terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest.

Ponadto, jeżeli w budynku, budowli, instalacji lub urządzeniu oraz na terenie znajdują się wyroby zawierające azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ (tzw. „miękkie”), lub jeżeli wyroby

zawierają azbest krokidolit, a także jeżeli te wyroby znajdują się w zamkniętych pomieszczeniach, lub istnieje uzasadniona obawa dużej emisji azbestu do środowiska – właściciel lub zarządca powinien opracować plan kontroli jakości powietrza (monitoringu), a jego wyniki uwzględnić przy dalszej eksploatacji lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

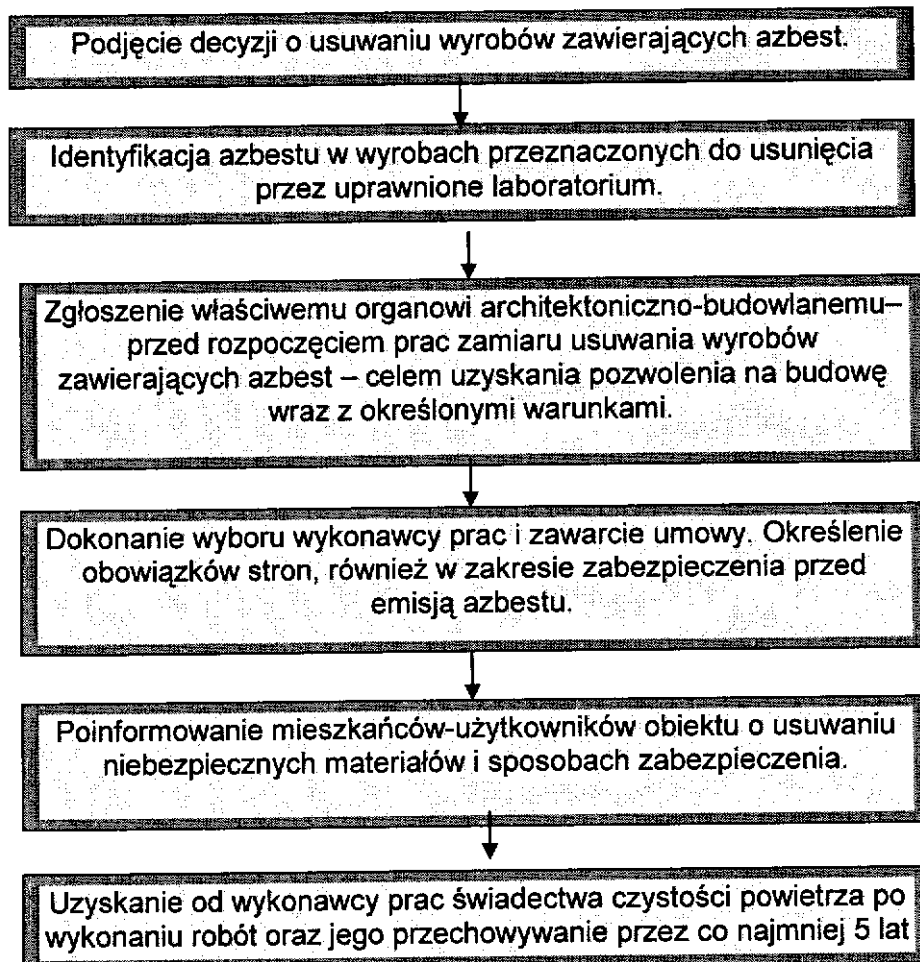
PROCEDURA 2

Zakres obowiązków obejmuje okres od podjęcia decyzji o zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, do zakończenia tych robót i uzyskania stosownego oświadczenia wykonawcy prac. Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest, powinien dokonać identyfikacji rodzaju i ilości azbestu w wyrobach, przez uprawnione do takich prac laboratorium. Identyfikacja azbestu powinna nastąpić w okresie użytkowania wyrobów, jeszcze przed rozpoczęciem wykonywania prac zabezpieczenia lub usuwania takich wyrobów, o ile informacja ta nie jest podana w innych dokumentach budowy przedmiotowego obiektu. Identyfikacja azbestu jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy, wynikającym z tytułu własności oraz odpowiedzialności prawnej, dotyczącej ochrony osób trzecich od szkód mogących wynikać z nieodpowiedniej eksploatacji przedmiotu stanowiącego własność.

Wyniki identyfikacji azbestu powinny być uwzględniane przy:

- sporządzaniu „Oceny...”,
- sporządzaniu informacji dla wójta, burmistrza, prezydenta miasta,
- zawieraniu umowy na wykonanie prac zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest z wykonawcą tych prac – wytwarzającym odpady niebezpieczne.

PROCEDURA 2. Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów

Właściciel lub zarządca może zlecić innym – odpowiednio przygotowanym osobom lub podmiotom prawnym – przeprowadzenie czynności wykonania identyfikacji azbestu w wyrobach. W każdym przypadku powinno to mieć miejsce przed rozpoczęciem prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest ma obowiązek zgłoszenia na 30 dni przed rozpoczęciem prac wniosku o pozwolenie na budowę (remont), wraz z określonymi warunkami. Wniosek powinien być sporządzony z uwzględnieniem przepisów wynikających z art. 30, ust. 7 ustawy – Prawo budowlane (załącznik nr 7). Zatajenie

informacji o występowaniu azbestu w wyrobach, które będą przedmiotem prac remontowo-budowlanych, skutkuje – na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska – odpowiedzialnością prawną. Po dopełnieniu obowiązków formalnoprawnych, właściciel lub zarządca dokonuje wyboru wykonawcy prac – wytwórcy odpadów niebezpiecznych. Zawiera umowę na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczenia budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z azbestu. W umowie powinny być jasno sprecyzowane obowiązki stron, również w zakresie zabezpieczenia przed emisją azbestu w czasie wykonywania prac. Niezależnie od obowiązków wykonawcy prac, właściciel lub zarządca powinien poinformować mieszkańców lub użytkowników budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, o usuwaniu niebezpiecznych materiałów zawierających substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla ludzi oraz o sposobach zabezpieczenia przed tą szkodliwością. Na końcu właściciel lub zarządca powinien uzyskać od wykonawcy prac, pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania robót i oczyszczenia z azbestu, a następnie przechowywać je przez okres co najmniej 5 lat, wraz z inną dokumentacją budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu.

3.5. Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest

Procedura 3. Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Procedura 4. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczeniem obiektu (terenu) z instalacji azbestu.

PROCEDURA 3

Zakres obowiązków obejmuje całokształt prac oraz postępowania dotyczącego przygotowania do zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest jest – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (art. 3 ust 2 pkt. 22) „wytwórcy odpadów – rozumie się przez to każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów, oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów; wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej”.

Z powyższej definicji wynika, że wytwórcą odpadów może być np. właściciel lub zarządzający, który we własnym zakresie wykonuje prace zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest i zleca do wykonania tylko część robót. W takim przypadku na nim też spoczywać będą wszystkie obowiązki wynikające z przepisów i procedur postępowania z odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest. Wytwórcę odpadów obowiązuje postępowanie określone przepisami ustawy o odpadach. Podstawową czynnością dla przedsiębiorcy, który zamierza podjąć działalność w zakresie wytwarzania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, w ilości powyżej 100 kg rocznie, jest opracowanie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi i zawierającymi azbest, w której należy podać czas prowadzenia działalności związanej z wytworzeniem odpadów oraz uzyskanie jego zatwierdzenia przez właściwego, ze względu na miejsce wytwarzania odpadów niebezpiecznych, wojewodę lub burmistrza.

Wojewoda zatwierdza programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport jest obligatoryjnie wymagany a wójt dla pozostałych przedsięwzięć.

Program gospodarki odpadami niebezpiecznymi dołączony do wniosku o wydanie decyzji zatwierdzającej program powinien zawierać:

- wyszczególnienie rodzajów odpadów niebezpiecznych, przewidzianych do wytwarzania, a w przypadku gdy określenie rodzaju nie jest wystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie mogą powodować odpady niebezpieczne, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania składu chemicznego i właściwości odpadów
- określenie ilości odpadów niebezpiecznych poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytworzenia w ciągu roku
- informacje wskazujące na sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów niebezpiecznych lub ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko
- szczegółowy opis sposobów gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych
- wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów.

Wytwórca odpadów (wytwarzający rocznie do 0,1 Mg odpadów niebezpiecznych) na 30 dni przed rozpoczęciem działalności powodującej powstawanie odpadów opracowuje i składa właściwemu wojewodzie lub burmistrzowi informację w 4 egzemplarzach (art. 24 ust 1 ustawy o odpadach), o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania. Informacja powinna zawierać:

- wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania, a w przypadku, gdy określenie rodzaju nie jest wystarczające, do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów
- określenie ilości odpadów poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku
- informacje wskazujące na sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko
- szczegółowy opis sposobów gospodarowania odpadami z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów
- wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów.

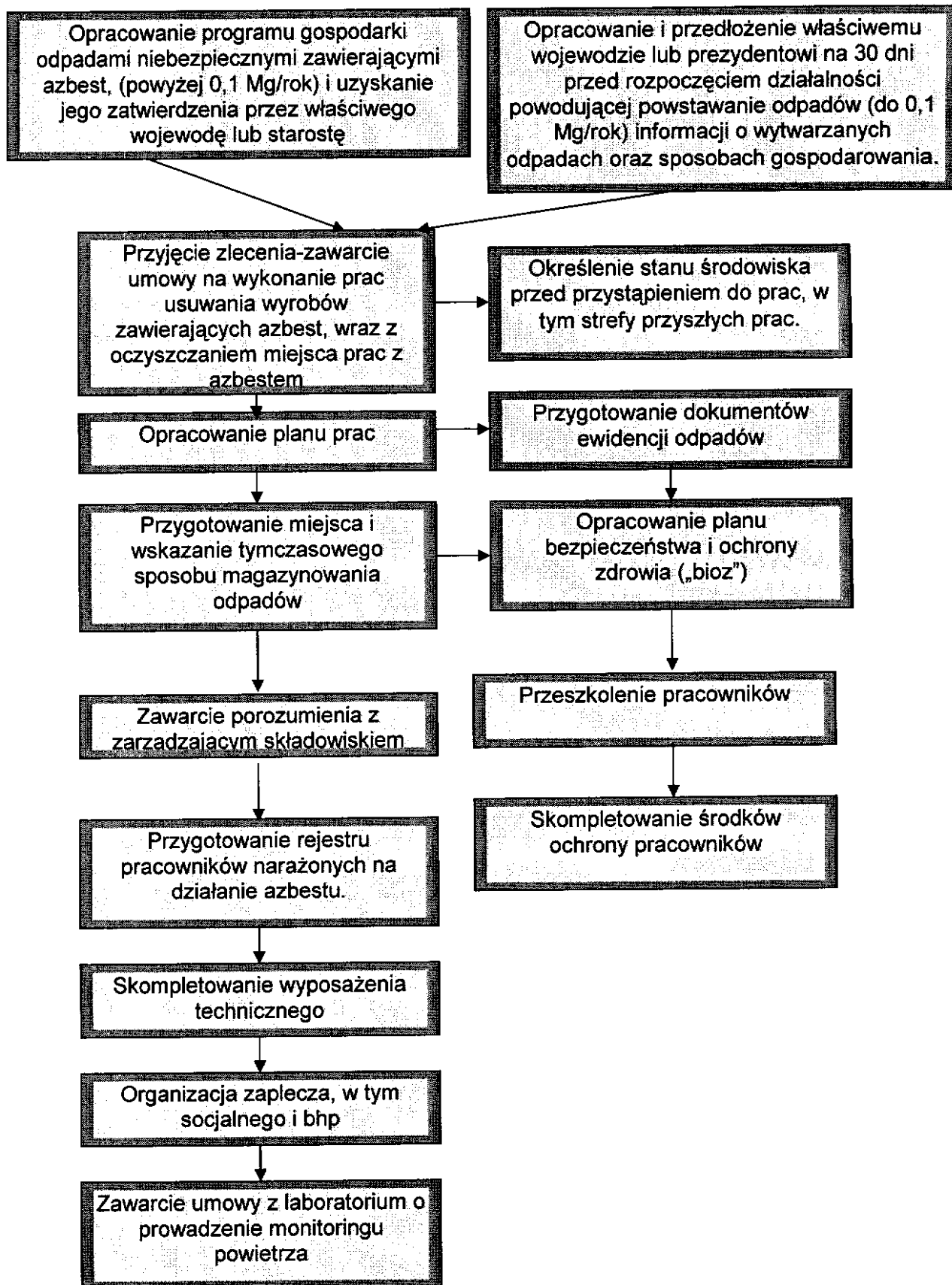
Do rozpoczęcia działalności powodującej powstawanie odpadów można przystąpić, jeżeli organ właściwy do przyjęcia informacji, w terminie 30 dni od dnia złożenia informacji nie wniesie sprzeciwu, w drodze decyzji. Wytwórca odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami innemu posiadaczowi odpadów. Posiadacz odpadów może je przekazywać wyłącznie podmiotom, które uzyskały zatwierdzenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami, chyba że działalność taka wymaga zezwolenia.

Po dopełnieniu obowiązków wynikających z ogólnych zasad postępowania wykonawca prac uprawniony jest do przyjęcia zlecenia i zawarcia umowy na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest, wraz z oczyszczaniem miejsca prac z azbestem. Dla prawidłowego zawarcia umowy, koniecznym jest określenie stanu środowiska przed przystąpieniem do prac, w tym strefy przyszłych prac. Pozwoli to na określenie stopnia narażenia na azbest w miejscu pracy oraz prawidłowe przygotowanie planu prac.

Plan pracy powinien być sporządzony zgodnie ze stosownymi przepisami i zawierać m.in.:

- określenie miejsca wykonywania prac oraz charakteru prac i przewidywanego czasu ich trwania
- określenie rodzaju azbestu w wyrobach przeznaczonych do usunięcia,
- aktualną „Ocenę stanu...”
- przewidywaną ilość wytwarzanych odpadów do usunięcia
- ustalenie odpowiednich sposobów usuwania wyrobów zawierających azbest
- określenie rodzajów i metod pracy, z uwzględnieniem technicznych środków
- określenie sposobów eliminowania lub ograniczenia uwalniania się pyłu azbestu do powietrza
- zapewnienie pracownikom niezbędnej ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracy,
- charakterystykę środków ochronnych użytych do ochrony pracowników i innych osób znajdujących się w miejscu pracy.

PROCEDURA 3. Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest

Następnie powinien zostać opracowany plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, zwany „planem bioz”, obejmujący m.in.:

- informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń, występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia
- informację o wydzieleniu i oznakowaniu miejsc prowadzenia robót budowlanych, stosownie do rodzaju zagrożenia

- informację o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych, w tym:
 - a) określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia
 - b) konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej zabezpieczających przed skutkami zagrożeń
 - c) zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi, przez wyznaczone w tym celu osoby
- określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy
- wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwu wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie.

Pracodawca jest obowiązany zapoznać pracowników lub ich przedstawicieli z planem prac, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Wykonawca prac jest obowiązany przeszkolić wszystkie osoby pozostające w kontakcie z azbestem, pracowników bezpośrednio zatrudnionych, kierujących i nadzorujących prace w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy postępowaniu z wyrobami zawierającymi azbest i ich odpadami. Szkolenie powinno być przeprowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. Dz. U.05.216.1824, oraz przez upoważnioną instytucję i potwierdzone odpowiednim świadectwem lub zaświadczeniem.

Pracodawca jest obowiązany do zapewnienia pracownikom odpowiednich ubrań roboczych w takiej ilości, aby zabezpieczyć pracowników przez cały czas trwania robót i oczyszczania terenu po tych robotach.

Pracodawca, będący wytwórcą odpadów niebezpiecznych, zawierających azbest, obowiązany jest do przygotowania, prowadzenia i przechowywania rejestru pracowników narażonych na działanie azbestu.

Ważną sprawą jest przygotowanie miejsca i sposobu tymczasowego magazynowania odpadów niebezpiecznych na placu budowy, po ich demontażu, a jeszcze przed transportem na składowisko. Miejsce takie powinno być wydzielone i zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych oraz oznakowane znakami ostrzegawczymi o treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem!”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”.

PROCEDURA 4

Zakres procedury obejmuje działania od rozpoczęcia do zakończenia prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczaniem budynku, budowli, instalacji lub urządzenia i terenu z pozostałości azbestu.

Na potrzeby ewidencji odpadów niebezpiecznych, wytwórca odpadów przygotowuje dokumenty, którymi są:

- karta ewidencji odpadu (załącznik nr 5)
- karta przekazania odpadu (załącznik nr 6).

Celem zapewnienia składowania odpadów niebezpiecznych powstałych po usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwórca odpadów powinien przed przeprowadzeniem robót zawrzeć porozumienie z zarządzającym składowiskiem, odpowiednim dla odpadów niebezpiecznych zawierających azbest (składowanie oddzielne lub przygotowana kwatera na innym składowisku). Ważne znaczenie dla prawidłowego przygotowania robót ma skompletowanie wyposażenia technicznego, w tym narzędzi ręcznych i wolnoobrotowych, narzędzi mechanicznych, urządzeń wentylacyjnych oraz podstawowego sprzętu przeciwpożarowego. Na tym etapie należy też zabezpieczyć techniczne środki zapobiegające emisji azbestu w miejscu pracy oraz środowisku, w zależności od określenia stanu środowiska, przed przystąpieniem do wykonywania prac.

Jeżeli usuwane są wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³, lub inne, mocno uszkodzone, a także zawierające krokidolit oraz wyroby znajdujące się w pomieszczeniach zamkniętych, to niezbędne jest zawarcie umowy z laboratorium upoważnionym do prowadzenia monitoringu powietrza. Duże znaczenie ma również przygotowanie i organizacja zaplecza budowy, w tym części socjalnej, obejmującej:

- urządzenia sanitarno-higieniczne, z możliwością umycia się i natrysku po pracy w kontakcie z azbestem
- pomieszczenia na szatnie – czyste i brudne
- pomieszczenia dla spożywania posiłków oraz regeneracji.

W planie prac – w zależności od wielkości lub specyfiki budynku, budowli, instalacji lub urządzenia, a również terenu, gdzie prowadzone będą prace zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest, także występującego stopnia narażenia na azbest – mogą zostać określone również inne niezbędne wymagania.

Na początku należy wykonać odpowiednie zabezpieczenia obiektu, będącego przedmiotem prac i miejsc ich wykonywania, a także terenu wokół – przed emisją pyłu azbestu, która może mieć miejsce w wyniku prowadzenia prac.

Teren należy ogrodzić, zachowując bezpieczną odległość od traktów komunikacyjnych dla pieszych, nie mniej niż 2 m przy zastosowaniu osłon. Teren prac należy ogrodzić poprzez oznakowanie taśmami ostrzegawczymi w kolorze biało-czerwonym i umieszczenie tablic ostrzegawczych z napisami „Uwaga! Zagrożenie azbestem!”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony” lub „Zagrożenie azbestem krokidolitem”.

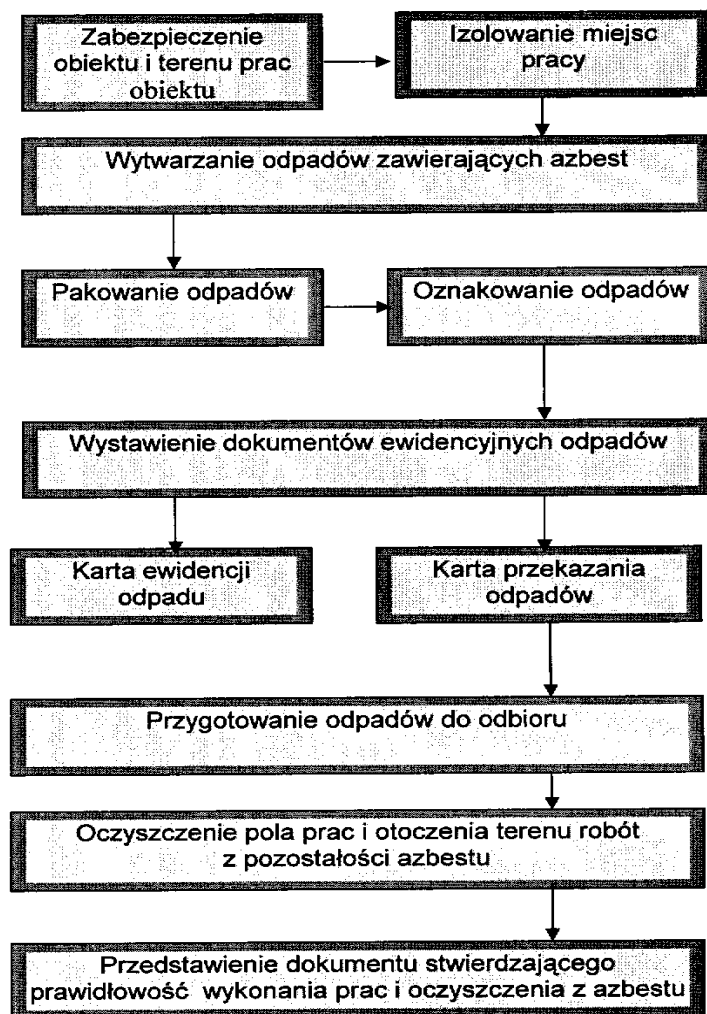
Przy pracach elewacyjnych powinny być stosowane odpowiednio kurtyny zasłaniające fasadę obiektu, aż do gruntu, a teren wokół objęty kurtyną, powinien być wyłożony grubą folią, dla łatwego oczyszczania po każdej zmianie roboczej.

Ogólne zasady postępowania przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest określają następujące wymagania:

- nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy
- demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek itp.) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe
- odpajanie wyrobów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych narzędzi mechanicznych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze
- prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza, w przypadku występowania stężeń pyłu azbestu przekraczających dopuszczalne wartości dla miejsca pracy
- po każdej zmianie roboczej usunięte odpady zawierające azbest powinny zostać szczelnie opakowane i składowane na miejscu ich tymczasowego magazynowania,
- codzienne, staranne oczyszczanie strefy prac i terenu wokół, dróg wewnętrznych oraz maszyn i urządzeń, z wykorzystaniem podciśnieniowego sprzętu odkurzającego, zaopatrzonego w filtry o dużej skuteczności ciągu (99,99% lub na mokro). Niedopuszczalne jest ręczne zamiatanie na sucho, jak również czyszczenie pomieszczeń i narzędzi pracy przy użyciu sprężonego powietrza.

W przypadku prowadzenia prac z wyrobami azbestowo-cementowymi, których gęstość objętościowa wynosi mniej niż 1000 kg/m^3 (tzw. miękkie), a także z innymi wyrobami, których powierzchnia jest w widoczny sposób uszkodzona lub zniszczona lub jeżeli prace prowadzone są na obiektach, z wyrobami zawierającymi azbest krokidolit, lub też w pomieszczeniach zamkniętych, to powinny być zastosowane szczególne zabezpieczenia strefy prac i ochrony pracowników oraz środowiska, niezależnie od ogólnych zasad postępowania.

PROCEDURA 4. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczaniem obiektu (terenu) instalacji z azbestu.

Są to m.in.:

- komory dekontaminacyjne (śluzy) dla całych pomieszczeń lub stanowiące łącznik izolacyjny między miejscem stanowiącym strefę prac, a miejscem na zewnątrz obiektu
- zaostrzone rygory przestrzegania stosowania środków ochrony osobistej
- inne metody, określone na etapie prac przygotowawczych.

W obiekcie przylegającym do strefy prac należy zastosować odpowiednie zabezpieczenia, w tym uszczelnienie otworów okiennych i drzwiowych, a także inne, właściwe dla stopnia narażenia środki zabezpieczające.

Wszystkie zdemontowane wyroby zawierające azbest powinny być szczelnie opakowane w folie z polietylenu lub polipropylenu o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm i zamykane w sposób uniemożliwiający przypadkowe otwarcie (zgrzewem ciągłym lub taśmą klejącą). Niedopuszczalne jest stosowanie worków papierowych. Odpady powstałe z wyrobów o gęstości objętościowej większej niż 1000kg/m³, a więc płyty i rury azbestowo-cementowe lub ich części powinny być szczelnie opakowane w folię. Pył azbestowy oraz odpady powstałe z wyrobów o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ powinny być zestalane przy użyciu cementu lub żywic syntetycznych i po związaniu spoiwa szczelnie zapakowane w folię. Pakowanie usuniętych wyrobów zawierających azbest powinno odbywać się wyłącznie do opakowań przeznaczonych do ostatecznego składowania i wyraźnie oznakowane, w sposób określony dla azbestu. Etykiety i zamieszczone na nich napisy powinny być trwałe, nieulegające zniszczeniu, pod wpływem warunków atmosferycznych i czynników mechanicznych.

Dla usuniętych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz ich transportu na składowisko odpadów niebezpiecznych, wypełnia się:

- kartę ewidencji odpadu (załącznik nr 5)
- kartę przekazania odpadów (załącznik nr 6).

Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych – wykonawca prac ma obowiązek dokonania prawidłowego oczyszczenia strefy prac i otoczenia z pozostałości azbestu. Oczyszczenie powinno nastąpić przez zastosowanie urządzeń filtracyjno-wentylacyjnych z wysoko-skutecznym filtrem (99,99%) lub na mokro. Wykonawca prac ma obowiązek przedstawienia właścicielowi lub zarządcy obiektu, będącego przedmiotem prac, oświadczenia stwierdzającego prawidłowość wykonania prac i oczyszczenia z azbestu. W przypadku, kiedy

przedmiotem prac były wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ lub wyroby mocno uszkodzone i zniszczone lub prace obejmowały wyroby zawierające azbest krokidolit lub prowadzone były w pomieszczeniach zamkniętych, wykonawca prac ma obowiązek przedstawienia wyników badania powietrza, przeprowadzonego przez uprawnione do tego laboratorium lub instytucję.

3.6. Zasady postępowania przy transporcie odpadów zawierających azbest

Procedura 5. Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

PROCEDURA 5

Zakres postępowania obejmuje działania począwszy od uzyskania zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, poprzez pozostałe czynności i obowiązki transportującego takie odpady – aż do ich przekazania na składowisko odpadów, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

Posiadacz odpadów, który prowadzi działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów, jest obowiązany uzyskać zezwolenie na prowadzenie tej działalności. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów wydaje starosta, właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania posiadacza odpadów – po zasięgnięciu opinii właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Wniosek o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów powinien zawierać (art. 28 ust 4 ustawa o odpadach „Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów wydaje się w drodze decyzji na wniosek, który powinien odpowiednio zawierać:

1. wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do zbierania lub transportu, w przypadku gdy określenie rodzaju jest niewystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla środowiska, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów.
2. Oznaczenie obszaru prowadzenia działalności.
3. Wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów.
4. Wskazanie sposobu i środków transportu odpadów.
5. Przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów.
6. Przewidywany okres wykonywania działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów.

Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów jest wydawane w drodze decyzji przez właściwy organ na czas oznaczony nie dłuższy niż 10 lat.

Transportem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest może zajmować się wytwórca odpadów lub inny, uprawniony do tego podmiot prawny. W każdym przypadku konieczne jest uzyskanie od właściwego starosty zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Przekazanie partii odpadów zawierających azbest przez wytwórcę odpadów innemu posiadaczowi odpadów niebezpiecznych, np. w celu ich dalszego transportu, odbywa się z zastosowaniem karty, przekazania odpadu – sporządzonej przez wytwórcę odpadów.

Do obowiązków posiadacza odpadów niebezpiecznych prowadzącego działalność wyłącznie w zakresie ich transportu na składowisko należy:

- posiadanie karty przekazania odpadu z potwierdzeniem przejęcia odpadu
- posiadanie dokumentu przewozowego z opisem towarów (odpadów) niebezpiecznych
- posiadanie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu odpadów niebezpiecznych
- posiadanie przez kierowcę zaświadczenia ADR o ukończeniu kursu doszkalcającego dla kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne
- oznakowanie pojazdu odblaskowymi tablicami ostrzegawczymi
- utrzymanie czystości skrzyni ładunkowej pojazdu
- sprawdzenie stanu opakowań i ich oznakowanie literą „a”
- sprawdzenie umocowania sztuk przesyłki z odpadami w pojeździe.

Transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest należy prowadzić z zachowaniem przepisów dotyczących transportu towarów niebezpiecznych spełniając określone w tych przepisach kryteria klasyfikacyjne.

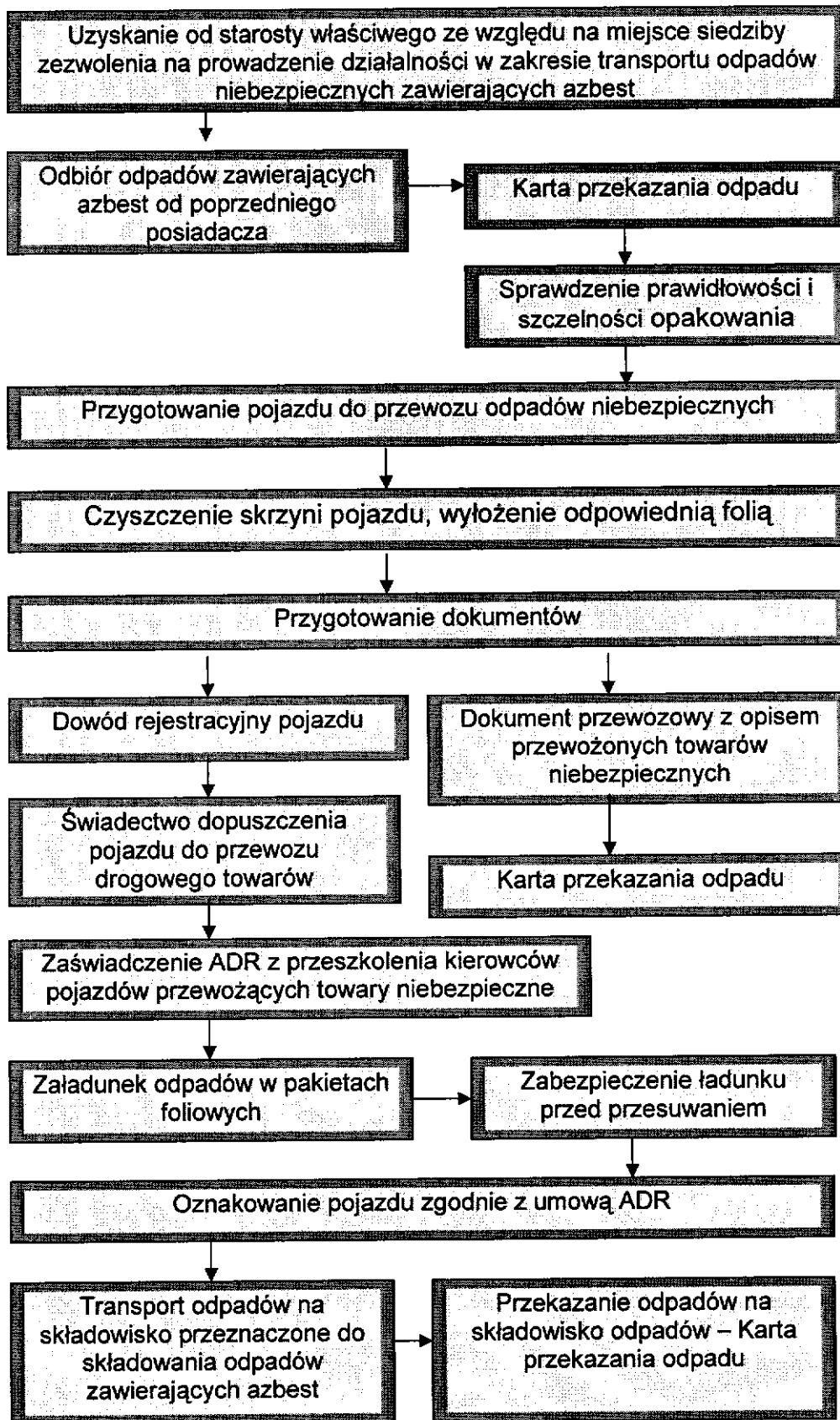
Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz odpady izolacyjne zawierające azbest zgodnie z ADR zaliczone zostały do klasy 9 – różne materiały i przedmioty niebezpieczne, z czego wynikają określone wymagania przy transporcie.

Posiadacz odpadów, dokonujący ich transportu, obowiązany jest do posiadania dokumentu przewozowego materiałów niebezpiecznych, który według ADR powinien zawierać:

- numer rozpoznawczy odpadu nadawanego do przewozu i jego pełną nazwę
- klasę, do której należy odpad nadawany do przewozu
- liczbę sztuk przesyłki
- całkowitą ilość przewożonych odpadów
- nazwy i adresy nadawcy oraz odbiorcy przewożonych odpadów (składowiska).

Do przewożenia odpadów zawierających azbest mogą być używane samochody ciężarowe z nadwoziem skrzyniowym, bez przyczepy lub z jedną przyczepą. Pojazdy przewożące odpady niebezpieczne powinny być zaopatrzone w świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu towarów niebezpiecznych. Świadectwo to wystawiane jest przez Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego na podstawie badania technicznego pojazdu dokonanego przez okręgową stację kontroli pojazdów oraz sprawdzenia dokonanego przez Transportowy Dozór Techniczny. Kierowca wyznaczony do przewozu odpadów zawierających azbest obowiązany jest posiadać – poza prawem jazdy – zaświadczenie ADR ukończenia kursu doszkalcającego kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne, wydane przez podmiot posiadający zezwolenie marszałka województwa na prowadzenie takiej działalności.

PROCEDURA 5. Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest

Każdy pojazd przewożący odpady zawierające azbest powinien być oznakowany dwiema odblaskowymi tablicami ostrzegawczymi bez numerów rozpoznawczych. Tablice te powinny być prostokątne, o wymiarach 30x40 cm, barwy pomarańczowej odblaskowej, dookoła otoczone czarnym nieodblaskowym paskiem o szerokości nieprzekraczającej 15 mm. Po wyładowaniu odpadów tablice te nie mogą być widoczne na pojeździe stojącym lub poruszającym się po drodze.

Przed każdym załadunkiem odpadów, skrzynia ładunkowa pojazdu powinna być dokładnie oczyszczona, w szczególności z ostrych i twardych przedmiotów (np. gwoździ, śrub) niestanowiących integralnej części nadwozia pojazdu. Wskazane jest wyłożenie podłogi skrzyni ładunkowej folią, w celu zabezpieczenia przed uszkodzeniem opakowań. Załadunek i rozładunek odpadów (palet, pojemników typu big-bag) powinny odbywać się przy wykorzystaniu dźwigu lub podnośnika. Transportujący odpady powinien odmówić przyjęcia przesyłki odpadów, która nie posiada oznakowania wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz w przypadku, gdy opakowanie zostało uszkodzone przy załadunku. Sztuki przesyłki z odpadami zawierającymi azbest powinny być ułożone i umocowane na pojeździe tak, aby w czasie ich przewozu nie przesuwwały się oraz nie były narażone na tarcie, wstrząsy, przewracanie się i wypadnięcie z pojazdu. W trakcie przewozu ładunek powinien być dokładnie zabezpieczony folią lub plandeką przed uszkodzeniem. Po każdym wyładunku odpadów z pojazdu należy dokładnie sprawdzić, czy na powierzchni skrzyni ładunkowej nie znajdują się pozostałości po przewożonych odpadach. W razie stwierdzenia takiej pozostałości należy niezwłocznie ją usunąć oraz dokładnie oczyścić pojazd i jego wyposażenie z zachowaniem zasad przewidzianych dla prac przy usuwaniu azbestu. Odpady niebezpieczne zawierające azbest transportowane są na składowisko przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest. Tam następuje ich przekazanie następnemu posiadaczowi odpadów – zarządzającemu składowiskiem i potwierdzenie tego faktu na „Karcie przekazania odpadu”.

3.7. Zasady składowania odpadów zawierających azbest

Procedura 6. Składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

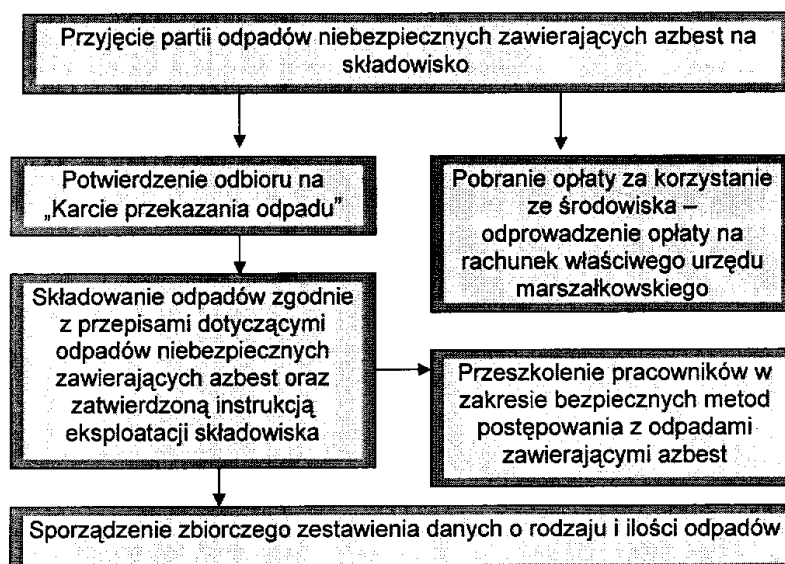
PROCEDURA 6

Zakres procedury obejmuje działania począwszy od przyjęcia partii odpadów niebezpiecznych zawierających azbest na składowisko, poprzez dalsze czynności, aż do sporządzenia rocznego zbiorczego zestawienia danych o rodzaju i ilości przyjętych odpadów.

Do obowiązków zarządzającego składowiskiem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest należy:

- przeszkolenie pracowników w zakresie bezpiecznych metod postępowania z odpadami zawierającymi azbest
- potwierdzenie w karcie przekazania odpadów przyjęcia partii odpadów na składowisko
- sporządzenie zbiorczego zestawienia danych o rodzaju i ilości odpadów przyjętych na składowisko
- składowanie odpadów zgodnie z przepisami dotyczącymi odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz zatwierdzoną instrukcją eksploatacji składowiska
- zapewnić deponowanie odpadów w sposób niepowodujący uszkodzenia opakowań odpadów
- wykorzystać racjonalnie pojemność eksploatacyjną składowiska.

PROCEDURA 6. Składowanie odpadów na składowiskach lub w wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest

Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej oznaczone w katalogu odpadów kodami 17 06 01* i 17 06 05* mogą być unieszkodliwiane przez składowanie na składowiskach lub wydzielonych kwaterach na terenie innych składowisk, przeznaczonych do wyłącznego składowania tych odpadów.

Składowiska lub kwatery buduje się w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się.

Zarządzający składowiskiem powinien uzyskać pozwolenie na użytkowanie składowiska po zatwierdzeniu instrukcji eksploatacji oraz po przeprowadzeniu kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Instrukcję eksploatacji składowiska odpadów niebezpiecznych zatwierdza, w drodze decyzji, wojewoda.

Kierownik składowiska powinien posiadać świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami i m.in. obowiązany jest do prowadzenia ewidencji ilości odpadów przyjmowanych na składowisko.

Zarządzający składowiskiem pobiera od posiadacza odpadów zawierających azbest opłatę za korzystanie ze środowiska, którą odprowadza na rachunek urzędu marszałkowskiego, właściwego ze względu na miejsce składowania odpadów.

Zarządzający składowiskiem posiadającym wydzielone kwatery powinien zapewnić selektywne składowanie odpadów zawierających azbest, w izolacji od innych odpadów, a miejsce składowania powinno być oznakowane i zaznaczone na planie sytuacyjnym składowiska. Odpady powinny być deponowane na składowiskach zlokalizowanych na terenach oddalonych od budynków mieszkalnych i izolowanych pasem zieleni.

Prace związane z deponowaniem odpadów zawierających azbest należy prowadzić w sposób zabezpieczający przed emisją pyłu azbestowego do powietrza, a podstawowym zadaniem jest niedopuszczenie do rozszczelnienia opakowań odpadów. Opakowania z odpadami należy zdejmować z pojazdu przy użyciu urządzeń dźwigowych i ostrożnie układać w kwaterze składowiska. Niedopuszczalne jest zrzucanie lub wysypywanie odpadów z samochodów. Warstwa zdeponowanych odpadów powinna być zabezpieczona przed uszkodzeniem opakowań przez przykrycie folią lub warstwą gruntu o grubości około 5 cm.

Opakowania z odpadami powinny być układane zgodnie z technologią składowania zatwierdzoną w instrukcji eksploatacji składowiska, uwzględniającą racjonalne wykorzystanie pojemności obiektu.

Niedopuszczalne jest kompaktowanie odpadów zawierających azbest, ani poruszanie się pojazdów mechanicznych po powierzchni składowanych odpadów.

Dla składowisk odpadów zawierających azbest o kodach 17 06 01* i 17 06 05* nie stosuje się rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów.

Po zakończeniu składowania odpadów zawierających azbest na poziomie 2 m poniżej terenu otoczenia i wypełnieniu gruntem do poziomu terenu, zarządzający składowiskiem powinien złożyć wniosek do właściwego organu w celu uzyskania zgody na zamknięcie składowiska lub jego wydzielonej części.

Zgodę na zamknięcie składowiska odpadów niebezpiecznych wydaje w drodze decyzji wojewoda po przeprowadzeniu kontroli składowiska przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

4. ZADANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W ZAKRESIE USUWANIA AZBESTU

4.1. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”

Jak zaznaczono w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów 14 maja 2002 roku wynika, iż usuwanie azbestu nie jest zadaniem łatwym, bowiem na terytorium Polski znajduje się 15 mln ton wyrobów zawierających azbest, które zgodnie z założeniami „Programu...” mają zostać usunięte do 31 grudnia 2032 roku. Pozbycie się tak dużej ilości wymaga odpowiednich przygotowań, od inwentaryzacji wyrobów przewidzianych do usunięcia poczynawszy do przygotowania odpowiedniej infrastruktury do ich unieszkodliwienia skończywszy. Wobec tak poważnego problemu do rozwiązania w krajowym programie usuwania azbestu szczególną uwagę zwrócono na główne kierunki działań na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym, aby realizacja „Programu...” stała się możliwa.

POZIOM KRAJOWY

Główny Koordynator do spraw „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”

1. Główny Koordynator do spraw „Programu...” będzie powoływany i odwoływany przez Ministra Gospodarki.
2. Do zadań Głównego Koordynatora należy m.in.:
 - przeprowadzanie uzgodnień międzyresortowych w zakresie prac przygotowawczych dla realizacji poszczególnych zadań (etapów) „Programu...”
 - przygotowywanie materiałów budżetowych związanych z realizacją „Programu...”
 - coroczna aktualizacja „Programu...” ze względu na jego otwartość i konieczność uszczegóławiania wielu zadań
 - stała współpraca z organami administracji rządowej, samorządu terytorialnego oraz innymi do kompetencji, których należy realizacja zadań w zakresie zbieżnym z „Programem...”
 - współpraca z mediami w tematyce azbestu, inspiracja i koordynacja działań ujętych w „Programie...”
 - współdziałanie z organizacjami pozarządowymi

- współpraca z instytucjami udostępniającymi środki finansowe na realizację „Programu...” (Bank Ochrony Środowiska, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, itp.)
- wspomaganie merytoryczne ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawach związanych z azbestem, ministra właściwego do spraw środowiska w zakresie spraw związanych ze zrównoważonym rozwojem, ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie problematyki zdrowotnej, ministra właściwego do spraw infrastruktury w zakresie problematyki określonej w „Programie...”
- ścisła współpraca z Ministerstwem Środowiska oraz innymi instytucjami w zakresie spraw dotyczących krajowego programu ochrony środowiska oraz krajowego planu gospodarki odpadami
- bieżąca analiza danych, modyfikacja „Programu...” oraz formułowanie nowych zadań
- sporządzanie i przekazywanie stosownych informacji ze stanu realizacji „Programu...” – dla potrzeb ministra właściwego do spraw gospodarki i Rządu
- ścisła współpraca z Radą Programową.

Rada Programowa

1. Rada Programowa jest ciałem opiniodawczo doradczym powołanym w celu rozpatrywania kierunków realizacji zadań „Programu...” i jego poszczególnych etapów. Członkowie Rady pełnić będą swoje funkcje bez dodatkowego wynagrodzenia.
2. W skład Rady Programowej wchodzi:
 - 1) Główny Koordynator jako Przewodniczący Rady
 - 2) po jednym przedstawicielu ministrów właściwych do spraw: gospodarki, infrastruktury, finansów, środowiska, zdrowia, pracy, rolnictwa i rozwoju wsi, oraz spraw wewnętrznych
 - 3) przedstawiciel Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej
 - 4) po jednym przedstawicielu Głównego Inspektora Pracy, Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Głównego Inspektora Sanitarnego
 - 5) po jednym przedstawicielu wojewodów
 - 6) po jednym przedstawicielu samorządu terytorialnego – z każdego województwa
 - 7) do trzech przedstawicieli organizacji pozarządowych
 - 8) do trzech przedstawicieli nauki.
3. Pracami Rady kieruje Prezydium Rady, w skład której wchodzi Przewodniczący oraz trzech członków wybieranych na pierwszym posiedzeniu Rady zwykłą większością głosów.
4. Do zadań Rady Programowej należy:
 - inicjowanie działalności związanej z realizacją zadań „Programu...”
 - ocenianie stanu prac oraz wyznaczanie ich związanych z zadaniami „Programu...” oraz innymi, szczególnie mającymi na celu podwyższenie poziomu zdrowia i bezpieczeństwa ludności oraz ochrony środowiska.

POZIOM WOJEWÓDZTWA

1. Na poziomie województwa za realizację „Programu...” odpowiada wojewoda i zarząd województwa.
2. Do zadań wojewody należy:
 - współpraca z samorządem terytorialnym w zakresie zadań określonych w „Programie...”
 - opiniowanie projektów informacji (sprawozdań) o realizacji „Programu...” na terenie województwa
 - współpraca z Głównym Koordynatorem w zakresie potrzeb wynikających z bieżącej realizacji „Programu...”
 - współpraca z uczelniami i instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi, ekspertami poszczególnych dziedzin, niezbędnymi przy realizacji „Programu...”
 - współpraca z lokalnymi mediami w zakresie spraw objętych „Programem...”, a także zagrożeń z tego tytułu
 - opiniowanie wniosków jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań „Programu...”
 - przekazywanie otrzymanych środków finansowych do właściwych jednostek samorządu terytorialnego na realizację zatwierdzonych zadań z zakresu usuwania zagrożeń z tytułu azbestu
 - przekazywanie wytycznych oraz informacji związanych z realizacją „Programu...”
 - przygotowywanie i aktualizacja wojewódzkich programów usuwania wyrobów zawierających azbest.
3. Do zadań samorządu województwa należy:
 - współpraca z samorządem powiatowym i samorządem gminnym
 - przedkładanie informacji o realizacji „Programu...” na terenie województwa Głównemu Koordynatorowi do spraw „Programu...”, wojewodzie oraz organom samorządu terytorialnego, właściwym w zakresie wojewódzkiego planu gospodarki odpadami
 - współpraca z Głównym Koordynatorem w zakresie potrzeb wynikających z bieżącej realizacji „Programu...”

- współpraca z uczelniami i instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi, ekspertami poszczególnych dziedzin, niezbędnymi przy realizacji „Programu...”
- współpraca z lokalnymi mediami w zakresie spraw objętych „Programem...”, a także zagrożeń z tego tytułu
- zbieranie wniosków dotyczących organizacji i finansowania stosownych przedsięwzięć dotyczących najbardziej zagrożonych terenów lub obiektów publicznych
- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w wojewódzkich planach gospodarki odpadami i programach ochrony środowiska
- opracowanie planu sytuacyjnego rozmieszczenia na terenie województwa wyrobów zawierających azbest na podstawie informacji przekazywanych przez samorząd powiatowy.

POZIOM LOKALNY

Na poziomie lokalnym w realizację zadań „Programu...” zaangażowane są zarówno samorząd powiatowy, jak również samorząd gminny.

4. Do zadań zarządu powiatu (miasta na prawach powiatu) należy:

- sporządzanie rocznych informacji w zakresie realizacji zadań „Programu...” na terenie powiatów oraz ich przekazywanie samorządowi województwa
- inspirowanie właściwej działalności w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest
- współpraca z wojewodą, samorządem województwa oraz samorządem gminnym, w zakresie zadań wynikających z „Programu...”
- współpraca z lokalnymi mediami, szczególnie dla pobudzenia odpowiednich inicjatyw społecznych i przedstawiania opinii
- współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi „Program...”
- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w powiatowych planach gospodarki odpadami
- gromadzenie danych liczbowych o ilości i rozmieszczeniu wyrobów zawierających azbest
- ustalanie rejonów spodziewanego wzrostu zagrożenia pyłem azbestu z uwagi na koncentrację występowania uszkodzeń lub technologicznego zużycia wyrobów zawierających azbest.

W szczególności do zadań samorządu powiatowego, należy:

- Ustalenie ośrodka dyspozycyjno-kontrolnego do nadzoru realizacji programu na terenie powiatu oraz dla podejmowania, lub koordynacji decyzji strategicznych i finansowych, w tym decyzji szczegółowych, w zakresie wykonawczym oraz kontaktów z zainteresowanymi osobami prawnymi i fizycznymi. Koordynacja działań gmin w powiecie.
- Opracowanie danych liczbowych o ilości i rozmieszczeniu wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu i każdej gminy, w tym opracowanie załączników mapowych.
- Sukcesywne dokonywanie przeglądu technicznego obiektów na terenie gmin stosownie do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 1998 r.
- Ustalenie rejonów spodziewanego wzrostu zagrożenia pyłem azbestu z uwagi na koncentrację występowania uszkodzeń lub technicznego zużycia wyrobów zawierających azbest.
- Wystąpienie do odpowiednich jednostek o przeprowadzenie monitoringu zagrożonych rejonów (obiektów) i ustalenia stopnia emisji pyłu i włókien azbestu.
- Przedstawienie wyników monitoringu na mapie powiatu.
Podejmowanie w miarę potrzeby odpowiednich działań administracyjnych w stosunku do właścicieli lub zarządców obiektów szczególnie zagrożonych.
- Opracowanie „Programu...” usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu, w okresie założonych 30 lat, lub krótszym
(w zależności od lokalnych możliwości i uwarunkowań).
- Inicjowanie związków gmin dla budowy składowisk odpadów zawierających azbest wraz z wykazaniem ekonomicznych korzyści.
Poszukiwanie inwestorów i podejmowanie inicjatyw lokalizacyjnych.
- Współpraca z przedsiębiorstwami zajmującymi się usuwaniem wyrobów zawierających azbest, prowadzenie lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, szczególnie w stosunku do uboższych właścicieli obiektów.
- Opracowanie i wydawanie odpowiednich zaleceń i wytycznych dla gmin, administracji osiedli mieszkaniowych i obiektów komunalnych dotyczących sposobów bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

Do zadań rady powiatu należy:

- nadzorowanie wykorzystania przyznaných środków finansowych
- prowadzenie lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, w stosunku do uboższych właścicieli obiektów. Częściowe lub całkowite zwalnianie z opłat – inicjowanie i organizowanie innych form pomocy dla mieszkańców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Do zadań gminy należy:

- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami
- współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem
- przygotowywanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu
- przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu...”.

Do zadań rady gminy należy:

- przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych Wójta Gminy z realizacji zadań „Programu...”.

5. HARMONOGRAM REALIZACJI „PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY MARCINOWICE”

Proces usuwania wyrobów zawierających azbest, zgodnie z zapisami krajowego programu, powinien być zakończony 31 grudnia 2032 roku. Wynika to z bardzo dużej ilości tych wyrobów oraz wysokości potrzebnych środków finansowych. Zatem tak długotrwałe zadanie (licząc od 2008 roku ok. 25 lat), a także brak kompletnej i rzetelnej inwentaryzacji ilości wyrobów zawierających azbest występujących w poszczególnych gminach powiatu wymaga zdefiniowania, na poziomie powiatu, ramowej strategii w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

Ze względu na fakt, że azbest spożyty w wodzie nie jest szkodliwy dla zdrowia człowieka, przyjęto że niniejszy program nie będzie dotyczył rur azbestowo-cementowych występujących w instalacjach ziemnych. Zastępowanie tych rur wyrobami bezazbestowymi następować będzie sukcesywnie w ramach np. modernizacji sieci wodociągowej.

Odpady zawierające azbest, jako odpady niebezpieczne, wymagają szczególnego sposobu postępowania i dlatego powinny być objęte programem likwidacji azbestu i odpadów zawierających azbest. Ważnym aspektem w podejściu do sposobu rozwiązania problemu usuwania azbestu w Gminie Marcinowice jest fakt, iż stosowane w przeszłości w budownictwie i innych dziedzinach gospodarki wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia, dopóki materiały te nie są uszkodzone. Zagrożeniem może być ich niewłaściwe usuwanie, bowiem w czasie obróbki mechanicznej (np. kruszenie, cięcie itp.) następuje uwalnianie się włókien azbestowych do powietrza i zachodzi niebezpieczeństwo ich wchłaniania. W tym kontekście usuwanie pokryć dachowych, elewacyjnych i innych materiałów budowlanych zawierających azbest będzie procesem długotrwałym i w każdym przypadku należy oceniać celowość podejmowania ich demontażu z punktu widzenia ochrony zdrowia i zagrożenia ekologicznego. Proces ten powinien być przeprowadzony ze szczególnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Stąd też w niewielkim stopniu została wykonana ocena stanu obiektów budowlanych z elementami zawierającymi wyroby azbestowe, co powinno być wykonane zgodnie z przytoczonym wcześniej rozporządzeniem. W niniejszym Programie zakłada się, iż odpowiednie działania informacyjno-edukacyjne doprowadzą do zapobiegania sytuacjom, w których dochodzi do usuwania wyrobów zawierających azbest na „własną rękę” przez właścicieli obiektów bez żadnego zabezpieczenia i wywożenia ich na dzikie wysypiska. Z uwagi na wysoki koszt usuwania i unieszkodliwiania odpadów azbestowych istotne jest także zachęcenie do prawidłowego usuwania wyrobów zawierających azbest poprzez dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ich usuwaniem, podejmowanych przez osoby fizyczne, ze środków publicznych oraz zewnętrznych środków pomocowych.

Poniżej w tabeli zestawiono konieczne do realizacji zadania związane z likwidacją odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Marcinowice oraz zaproponowano okresy ich wykonania (harmonogram).

Poszczególne zadania likwidacji wyrobów zawierających azbest.

Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Przypuszczalny okres realizacji
1.	Opracowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marciniowice”	Wójt Gminy Marciniowice	2008
2.	Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków, budowli i instalacji zawierających azbest: a. przygotowanie ulotek informacyjnych o szkodliwości azbestu i o obowiązkach związanych z koniecznością jego usuwania, b. przygotowanie stałej informacji, na stronach internetowych, poświęconej tematyce azbestu, c. okresowe publikacje w prasie lokalnej dotyczące tematyki		2008 - 2032
3.	Wypracowanie scenariusza likwidacji wyrobów zawierających azbest oraz zasad jego dofinansowania z PFOŚiGW		2009-2011
4.	Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest oraz o ilości i miejscu zlikwidowania odpadów zawierających azbest		2008 - 2032
5.	Monitoring i ocena realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marciniowice”		Co 2 lata
6.	Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych Ogłoszenie przetargów na przewoźnika i wyłonienie wykonawców zadania, zawieranie kontraktów		2008 - 2032
7.	Założenie i prowadzenie rejestru wniosków i ich realizacja zgodnie z zachowaniem pilności stanu wyrobów zawierających azbest		2008 - 2032
8.	Demontaż, odbiór, transport, utylizacja odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych, jednostek budżetowych, zakładowych i innych	Uprawnione firmy, Wójt Gminy Marciniowice	2008 - 2032
9.	Przedstawienie Radzie Gminy sprawozdania z przebiegu realizacji Programu zgodnie z ustawą	Wójt Gminy Marciniowice	Co 2 lata

6. OSZACOWANIE KOSZTÓW USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY MARCINOWICE

Pod pojęciem „usuwanie” rozumie się w tym przypadku: demontaż, transport oraz składowanie. Te trzy etapy likwidacji wyrobów zawierających azbest są przedmiotem określenia kosztów jednostkowych dla podejmujących działania związane z usuwaniem azbestu.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest jest kosztownym przedsięwzięciem. Dla oszacowania prawdopodobnych kosztów przedsięwzięcia, polegającego na demontażu, transporcie oraz składowaniu wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marciniowice przyjęto według danych z 2008 roku, koszt 1 m² na 30 zł.

Koszt ten został uwzględniony w Programie po przeprowadzeniu analizy rynku firm i przedsiębiorstw, zajmujących się usuwaniem, utylizacją, transportem i zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Koszty zabezpieczania wyrobów (malowania) są porównywalne z ich usuwaniem.

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji obiektów zlokalizowanych na terenie Gminy Marciniowice (stan na 31 września 2008 r.), określono ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Marciniowice.

Ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Marciniowice
z podziałem na miejscowości z uwzględnieniem osób fizycznych

Miejscowość	Ilość [m ²]	Ciężar [Mg]	Koszt usunięcia [zł.]
Biała	744	10,63	22 320,00
Chwałków	383	5,47	11 490,00
Gola Świdnicka	1 942	27,74	58 260,00
Gruszów	280	4,00	8 400,00
Kątki	1 540	22,00	46 200,00
Klecin	1 585	22,64	47 550,00
Krasków	20	0,29	600,00
Marciniowice	712	10,17	21 360,00
Mysłaków	1 542	22,03	46 260,00
Sady	2 958	42,26	88 740,00

Miejscowość	Ilość [m ²]	Ciężar [Mg]	Koszt usunięcia [zł.]
Stefanowice	45	0,64	1 350,00
Strzelce	1 464	20,91	43 920,00
Szczepanów	7 434	106,20	223 020,00
Śmiałowice	976	13,94	29 280,00
Tapadła	492	7,03	14 760,00
Tworzyjanów	4 489	64,13	134 670,00
Wirki	2 168	30,97	65 040
Wiry	1 646	23,51	49 380,00
Zebrzydów	639	9,13	19 170,00
Razem	31 059	443,69	1 585 170,00

**Ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Marciniowice
z podziałem na miejscowości z uwzględnieniem osób prawnych**

Miejscowość	Ilość [m²]	Ciężar [Mg]	Koszt usunięcia [zł.]
Biała	1300	18,57	39 000,00
Gola Świdnicka	120	1,71	3 600,00
Klecin	800	11,43	24 000,00
Krasków	250	3,57	7 500,00
Marciniowice	7	0,10	210,00
Strzelce	12	0,17	360,00
Szczepanów	12	0,17	360,00

Miejscowość	Ilość [m²]	Ciężar [Mg]	Koszt usunięcia [zł.]
Śmiałowice	2 946	42,09	88 380,00
Tworzyjanów	5 500	78,57	165 000,00
Wiry	1 020	14,57	30 600,00
Zebrzydów	35	0,50	1 050,00
Razem	12 002	171,45	360 060,00

Właściciele obiektów posiadających wyroby azbestowe powinni również wykonać przegląd techniczny tych wyrobów jako „Ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”. Wzór formularza „Oceny...” zawarty jest w załączniku nr 1.

Ocenę wykonuje się poprzez wizualną ocenę stanu technicznego wyrobów azbestowych pod względem: sposobu zastosowania azbestu, rodzaju azbestu, struktury powierzchni, stanu zewnętrznego wyrobu, możliwości uszkodzenia powierzchni wyrobu w wyniku oddziaływań atmosferycznych lub mechanicznych i usytuowania wyrobu.

Przewidywany całkowity koszt usunięcia azbestu z terenu Gminy Marciniowice:

- z obiektów należących do osób fizycznych: wyniesie około 1 585 170,00 zł, co przy założeniu okresu 24 lat (lata 2008–2032), daje około 66 048 ,75 zł/rok.
- z obiektów należących do osób prawnych: wyniesie około 360 060,00 zł, co przy założeniu okresu 24 lat (lata 2008–2032), daje około 15 002,5 zł/rok.

Zakłada się, że przyjęcie niniejszego Programu w zakresie pomocy mieszkańcom Gminy Marciniowice w postaci dofinansowania odbioru, transportu i składowania odpadów zawierających azbest spowoduje dużą intensywność usuwania azbestu w pierwszym okresie obowiązywania Programu. Wynikiem realizacji Programu będzie stopniowe zmniejszanie się ilości azbestu występującego na terenie gminy.

Finansowanie likwidacji azbestu z terenu Gminy Marciniowice będzie oparte na środkach pozyskanych z:

- Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- EkoFundusz
- innych programów Unii Europejskiej
- środków pochodzących od osób prawnych.

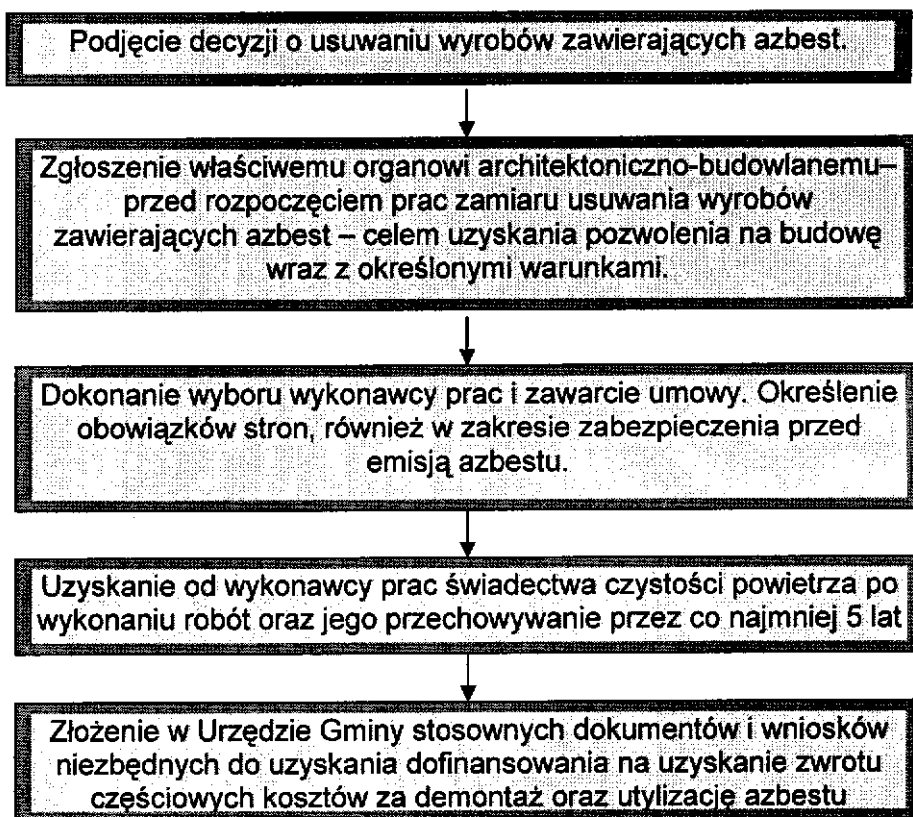
PROCEDURA 7 – usuwanie azbestu przez osoby prywatne

Zakres obowiązków obejmuje okres od podjęcia decyzji o usuwaniu wyrobów zawierających azbest, do zakończenia tych robót i uzyskania stosownego oświadczenia wykonawcy prac oraz złożenia wniosku o dofinansowanie z Urzędu Gminy.

Właściciel budynku z wyrobami zawierającymi azbest ma obowiązek zgłoszenia na 30 dni przed rozpoczęciem prac, wniosku o pozwolenie na budowę (remont, rozbiórka), wraz z określonymi warunkami. Wniosek powinien być sporządzony z uwzględnieniem przepisów wynikających z art. 30, ust. 7 ustawy – Prawo budowlane (załącznik nr 7). Zatajenie informacji o występowaniu azbestu w wyrobach, które będą przedmiotem prac remontowo-budowlanych, skutkuje – na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska – odpowiedzialnością prawną. Po dopełnieniu obowiązków formalno-prawnych, właściciel dokonuje wyboru wykonawcy prac – wytwórcy odpadów niebezpiecznych. Zawiera umowę na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczenia budynku z azbestu. W umowie powinny być jasno sprecyzowane obowiązki stron, również w zakresie zabezpieczenia przed emisją azbestu w czasie wykonywania prac. Na końcu właściciel powinien uzyskać od wykonawcy prac, pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania robót i oczyszczenia z azbestu, a następnie przechowywać je przez okres co najmniej 5 lat, wraz z inną dokumentacją budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu.

Po zakończeniu prac właściciel obiektu składa stosowne dokumenty, tj.: informacje o zakończeniu prac i wniosek o uzyskanie dofinansowania z Urzędu Gminy za poniesione koszty za demontaż azbestu z budynku oraz jego utylizację.

PROCEDURA 7. Obowiązki i postępowanie właścicieli budynków przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

W Programie tym przedstawiono przykładowe refundowanie dla osób fizycznych poniesionych kosztów demontażu pokrycia, transportu oraz składowania wyrobów azbestowych w wysokości:

- 100%, co daje ok. 66 050,00 zł/rok;
- 80%, co daje ok. 52 840,00 zł/rok;
- 50%, co daje ok. 33 025,00 zł/rok.

Powyższe założenia i cele zawarte w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marcinowice” będą realizowane wyłącznie, gdy uda się pozyskać środki finansowe na realizację Programu.

7. MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z USUWANIEM AZBESTU Z TERENU GMINY MARCINOWICE ORAZ SKŁADOWANIEM ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Program usuwania azbestu z terenu Gminy Marcinowice stanowi podstawowy instrument wspierający pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania zmierzające do oczyszczania terenu z wyrobów zawierających azbest. Specjalne procedury konieczne do wdrożenia przy pracach z azbestem i sposób jego unieszkodliwiania wymagają znacznych środków finansowych. Stąd konieczne jest udzielanie jak najszybszego wsparcia finansowego dla wszystkich inicjatyw związanych z usuwaniem wyrobów i odpadów zawierających azbest, a także z monitoringiem zanieczyszczenia środowiska azbestem.

Gmina Marcinowice może wspierać tylko działania związane z demontażem i utylizacją wyrobów azbestowych pochodzących z budynków będących własnością osób fizycznych.

Niestety osoby prawne w chwili obecnej mogą tylko starać się pożyczki niskoprocentowe (ok. 3%) w Banku Ochrony Środowiska.

Środki z budżetu państwa

Planowane wydatki z budżetu państwa w skali kraju w okresie 30 lat ograniczone zostały do czterech zadań:

- wydatki na finansowanie działalności Głównego Koordynatora określone w Krajowym Programie Usuwania azbestu z terytorium Polski – w wysokości 1 mln zł rocznie
- wydatki na działalność informacyjno-popularyzacyjną w mediach dotycząca bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów ich usuwania, a także informacji o szkodliwości azbestu i sposobów chronienia przed narażeniem na jego emisję – łącznie 27 mln zł
- wydatki na opracowanie (lub udział) terenowych planów ochrony przed szkodliwością azbestu i programów usuwania wyrobów zawierających azbest, a także szkolenia pracowników administracji publicznej (szczebla centralnego i wojewódzkiego) w zakresie szczegółowych przepisów i procedur dotyczących azbestu – łącznie 4,15 mln zł
- wydatki na opracowanie programów zdrowotnych i utworzenie ośrodka oceny ryzyka – łącznie 4 mln zł.

W sumie planowane wydatki w skali kraju zamykają się kwotą 65,15 mln zł, z tego w latach 2003 – 2006 ok. 15,75 mln zł, a w latach 2001–2032 ok. 49 mln zł.

Środki z funduszy ochrony środowiska

Środki na usuwanie wyrobów zawierających azbest można m.in. pozyskiwać z narodowego, wojewódzkich, powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Środki te powstają z opłat za korzystanie ze środowiska, ponoszonych zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 – tekst jednolity) z późniejszymi zmianami, przez prowadzących działalność gospodarczą. Opłaty te stanowią dochód Narodowego, Wojewódzkich, Powiatowych i Gminnych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jedną z możliwości wydatkowania tych środków jest ich przeznaczenie na pokrycie kosztów realizacji przedsięwzięć związanych z usuwaniem azbestu z terytorium kraju, w tym na budowę składowisk odpadów niebezpiecznych, zawierających azbest. Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach listy przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania przewiduje usuwanie i unieszkodliwianie azbestu. Pomoc finansowa Funduszu może przyjmować jedną z następujących form: preferencyjnej pożyczki, w tym pożyczki pomostowej, dotacji, częściowego umorzenia przyznanej pożyczki, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, kredytu w bankowych liniach kredytowych.

Ponadto, Rada Nadzorcza Funduszu może uchwalić regulaminy ustalające odmienne zasady dofinansowania wybranych przedsięwzięć priorytetowych. Zaangażowanie funduszy na poziomie gminnym i powiatowym może służyć uboższym właścicielom obiektów budowlanych na prace związane z likwidacją azbestu.

W wielu przypadkach uruchomienie programów pomocowych powoduje podjęcie przez właścicieli obiektów, w których występują wyroby zawierające azbest, działań zmierzających do ich usunięcia.

Środki z Unii Europejskiej

Inicjatywy samorządów oraz instytucji publicznych w zakresie gospodarki odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest, mogą być realizowane przy współudziale następujących środków:

- pochodzących z Funduszu Spójności – wykorzystanie pomocy z Funduszu Spójności następuje w oparciu o Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007–2013 oraz Strategię wykorzystania Funduszu Spójności na lata 2007–2013; współfinansowanie z Funduszu Spójności w obszarze ochrony środowiska mogą otrzymać m.in. inwestycje z dziedziny racjonalizacji gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi. Beneficjentami pomocy mogą być jednostki samorządu terytorialnego, tworzone przez nie związki gmin lub inne podmioty publiczne,
- pochodzących z Funduszy Strukturalnych

8. PODSUMOWANIE

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkadziesiąt lat.

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowanie przez jednostki samorządowe skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotną jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli zminimalizować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

W „Programie...” zawarto informacje dotyczące właściwości azbestu, jak również określono harmonogram zadań do realizacji, szacując ich koszt w rozbiciu na lata.

Przedstawiono również szacunkowe ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Marcinowice oraz szacunkowe koszty związane z demontażem i ich utylizacją. Dane te wskazują jednoznacznie na konieczność przeprowadzenia dalszej inwentaryzacji na terenie poszczególnych gmin wyrobów zawierających azbest.

W opracowaniu wskazano również możliwości pozyskania środków z różnych źródeł do finansowania akcji likwidacji wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Marcinowice.

Przewiduje się, że w przypadku pozyskania funduszy unijnych na likwidację azbestu w następnych latach gmina będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do lepszej wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to lepiej poznać potrzeby w tym zakresie, precyzyjniej planować środki niezbędne do wydania na ten cel oraz stopniowo wyeliminować wyroby azbestowe, co jest celem programu.

9. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Azbest jest nazwą handlową i odnosi się do sześciu minerałów włóknistych z grupy serpentynów (chryzotyl) i amfiboli (krokidolit, amosyt, termolit, aktynolit i antofilit). Minerale te źle przewodzą ciepło i są względnie odporne na działanie czynników chemicznych.

Materiały zawierające azbest należą do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi i z tego powodu powinny podlegać sukcesywnej eliminacji. Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych.

Azbest – z uwagi na swoje niewątpliwe zalety, jak odporność na wysokie temperatury, na działanie mrozu, na działanie kwasów, elastyczność, dobre właściwości mechaniczne i małe przewodnictwo cieplne – stosowany był przede wszystkim do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych i elewacyjnych, a także, w mniejszych ilościach, do produkcji rur, rozmaitych kształtek do kanałów wentylacyjnych, instalacyjnych i innych.

Bardzo ważnym problemem ze względu na zdrowie ludzi i stan środowiska – jest sukcesywne usuwanie zużytych wyrobów zawierających azbest. Groźne dla zdrowia są włókna respirabilne, wystarczająco drobne, by przeniknąć głęboko do płuc. Włókna powstają na skutek działania mechanicznego (np. gdy płyty azbestowe są łamane lub poddane jakiegokolwiek obróbce mechanicznej lub ścieraniu).

Chorobotwórcze działanie azbestu występuje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu (oznacza to, że dopóki włókna nie są uwolnione do powietrza, nie stanowią zagrożenia dla zdrowia). Narażenie zawodowe na pył azbestu może być przyczyną chorób układu oddechowego, tj.: pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych oraz raka płuc.

Szczególne zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest reguluje szereg przepisów m.in.:

- Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U Nr 101, poz. 628 z 1997 r. z późn. zm.); ostatnia nowelizacja została wprowadzona ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. „o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest” (Dz. U. Nr 10, poz. 72, z 2005 r.); na podstawie tej zmiany z dniem 1 stycznia 2005 r. obowiązuje w Polsce – podobnie jak w całej Unii Europejskiej – zakaz stosowania i obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251);
- oraz związane z nimi rozporządzenia wykonawcze.

W maju 2002 r. Rada Ministrów przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Uwzględniając żywotność wyrobów cementowo azbestowych – program zakłada realizację usuwania tych wyrobów z budynków i budowli do 2032 r.

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji obiektów zlokalizowanych na terenie Gminy Marcinowice (stan na 30 września 2008 r.), określono że na terenie gminy występuje:

- ok. **31 059 m²** wyrobów azbestowych, czyli **443,69 Mg** – w obiektach należących do osób prawnych,
- ok. **12 002 m²** wyrobów azbestowych, czyli **171,45 Mg** – w obiektach należących do osób fizycznych,
- Przewidywany całkowity koszt usunięcia azbestu z terenu Gminy Marcinowice z obiektów należących do osób fizycznych wyniesie około **1 585 170,00 zł**, co przy założeniu okresu 24 lat (lata 2008–2032), daje około **66 048,75 zł/rok**.
- Przewidywany całkowity koszt usunięcia azbestu z terenu Gminy Marcinowice z obiektów należących do osób prawnych wyniesie około **360 060,00 zł**, co przy założeniu okresu 24 lat (lata 2008–2032), daje około **15 002,50 zł/rok**.

Gmina Marcinowice zakłada, że będzie refundować koszty poniesione przez osoby fizyczne przy demontażu pokrycia, transportu oraz składowania wyrobów azbestowych wtedy, gdy uda się pozyskać środki finansowe na ten cel.

Gmina Marcinowice może wspierać tylko działania związane z demontażem i utylizacją wyrobów azbestowych pochodzących z budynków będących własnością osób fizycznych.

Osoby prawne w chwili obecnej mogą starać się o pożyczki niskoprocentowe (ok. 3%) w Banku Ochrony Środowiska.

10. LITERATURA

1. „Informator o przepisach i procedurach dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej; Departament Polityki Przemysłowej, Warszawa 2003 r.
2. „Bezpieczna praca z azbestem”, dr inż. Jacek Grabowski, Katowice 2003 r.
3. „Informator. Zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Instytut Gospodarki Odpadami w Katowicach, Katowice 2002 r.
4. „Zagrożenie pyłami azbestu” J. Janeczek, A. Obmiński, Katowice 2002 r.
5. „Odpady azbestowe, składowanie, neutralizacja, zagrożenia” A. Obmiński, Szkoła Gospodarki Odpadami Rytyo 2000 r.
6. „Materiały konferencyjne: problemy azbestu w Polsce”, Konferencja Naukowa, Łódź 2004 r.
7. Akty prawne dotyczące azbestu i jego szkodliwości.
8. Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.
9. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, maj 2002 r.
10. Bystrzanowski Ł.: Europejskie prawo ochrony środowiska, Bielsko-Biała 2003 r.
11. „Szkoła „Azbest – bezpieczne postępowanie”. Możliwości finansowania bezpiecznego usuwania materiałów zawierających azbest”, Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków, czerwiec 2005 r.
12. Sprawozdanie z realizacji tematu 13/DPO/ /BR/04 Program naukowy dotyczący oceny zagrożenia populacji Polski związany z azbestem, IMP w Łodzi, 2004 rok.

11. ZAŁĄCZNIKI

Spis załączników:

Załącznik nr 1 – Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

Załącznik nr 2 – Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania

Załącznik nr 3 – Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone

Załącznik nr 4 – Wzór oznakowania dla miejsc zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest

Załącznik nr 5 – Wzór "Karty Ewidencji Odpadu"

Załącznik nr 6 – Wzór "Karty Przekazania Odpadu"

Załącznik nr 7 – Zgłoszenie przystąpienia do prac polegających na zabezpieczeniu / usunięciu* wyrobów zawierających azbest

Załącznik nr 8 – Nazwy wyrobów azbestowych i kody odpowiadających im odpadów wraz z przelicznikami

Załącznik nr 1

OCENA

stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Miejsce/ obiekt/ urządzenie budowlane /instalacja przemysłowa:

.....
Adres miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji
przemysłowej:

Pomieszczenie:

Rodzaj/nazwa wyrobu ¹⁾

Ilość wyrobów (m², tony) ²⁾

Grupa / Nr	Wyrób – rodzaj	Ocena	Przyjęta punktacja
I.	Sposób zastosowania azbestu		
1.	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)		30
2.	Tynk zawierający azbest		30
3.	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1.000 kg/m ³)		25
4.	Pozostałe wyroby z azbestem		10
II.	Rodzaj azbestu		
5.	Azbest chryzotylowy		5
6.	Inny azbest (np. krokidolit)		15
III.	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
7.	Rozluźniona (naruszona) struktura włókien		30
8.	Mocna struktura włókien, lecz bez albo niewystarczającą powłoką farby zewnętrznej		10
9.	Pomalowana i nieuszkodzona powłoka zewnętrzna		0
IV.	Stan zewnętrzny wyrobu z azbestem		
10.	Duże uszkodzenia		30 ³⁾
11.	Małe uszkodzenia		10 ⁴⁾
12.	Brak		0
V.	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
13.	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac		15
14.	Wyrób przez bezpośrednią dostępność narażony na uszkodzenia (do wysokości 2 m)		10
15.	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne		10
16.	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania		10

17.	Wyrób narażony na działanie czynników atmosferycznych (na zewnątrz obiektu)		10
18.	Wyrób znajduje się w zasięgu silnych ruchów powietrza		10
19.	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne		0
VI.	Wykorzystanie pomieszczenia		
20.	Regularnie przez dzieci, młodzież lub sportowców		35
21.	Trwałe lub częste przebywanie w pomieszczeniach innych osób		30
22.	Czasowo wykorzystywane pomieszczenie		20
23.	Rzadko wykorzystywane pomieszczenie		10
VII.	Usytuowanie wyrobu		
24.	Bezpośrednio w pomieszczeniu		30
25.	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem		25
26.	W systemie wentylacji pomieszczenia (kanały wentylacyjne)		25
27.	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym		10

Suma punktów oceny

Stopień pilności I
(wymiana lub naprawa wymagana bezwzględnie)

65 i więcej punktów

Stopień pilności II
(ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku)

powyżej 35 do 60 punktów

Stopień pilności III
(ponowna ocena w terminie do 5 lat)

do 35 punktów

UWAGA: podkreślić należy tylko jedną pozycję w grupie, jeśli wystąpi więcej niż jedna, podkreślić należy najwyższą punktację. Zsumować ilość punktów, ustalić ocenę końcową i stopień pilności.

.....
Oceniający nazwisko i imię

.....
Właściciel / Zarządca

.....
Adres

data

- 1) Według klasyfikacji wyrobów przyjętych w sprawozdaniu rocznym - załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).
- 2) Zgodnie z inwentaryzacją i sprawozdaniem rocznym - § 7 wymienionego w odnośniku 1 rozporządzenia.
- 3) Duże uszkodzenia - widoczne pęknięcia lub ubytki na powierzchni równej lub większej niż 3 % powierzchni wyrobu.
- 4) Małe uszkodzenia - brak widocznych pęknięć, a ubytki na powierzchni mniejszej niż 3 % powierzchni wyrobu.

Załącznik nr 2

Informacja o wyrobach zawierających azbest ¹⁾ i miejscu ich wykorzystania.

1. Miejsce, adres.....
2. Właściciel, zarządca, użytkownik*.....
 - a) osoba prawna – nazwa, adres.....
 - b) osoba fizyczna – nazwisko, imię, adres.....
3. Tytuł własności.....
4. Nazwa/rodzaj wyrobu²⁾
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Przydatność do dalszej eksploatacji⁴⁾
7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu
 - a) okresowej wymiany z tytułu zużycia⁵⁾
 - b) całkowitego usunięcia.....
8. Inne, istotne informacje o wyrobach ⁶⁾

Data

.....
Podpis

Wyjaśnienia:

*- niepotrzebne skreślić

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest, uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1% azbestu.

²⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier i tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

³⁾ Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

⁴⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” – załącznik 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 1998 (Dz.U. Nr 138, poz. 895).

⁵⁾ Na podstawie corocznego rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub wprowadzania na polski obszar celny.

⁶⁾ Np. informacje o oznaczeniu na planie sytuacyjnym teren instalacji lub urządzenia zawierającego azbest.

Załącznik nr 3

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾, KTÓRYCH WYKORZYSTYWANIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE

1. Miejsce, adres
2. Właściciel/zarządca¹⁾:
 - a) osoba prawna - nazwa, adres,
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów
7. Planowane usunięcia wyrobów:

 - a) sposób
 - b) przez kogo
 - c) termin

8. Inne istotne informacje⁴⁾

.....
(podpis)

Data

Objaśnienia:

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

²⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie nie wymienione.

³⁾ Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

⁴⁾ np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

Załącznik nr 4

Wzór oznakowania dla miejsc zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest.

Oznakowanie wzorowane jest na postanowieniu Unii Europejskiej (załącznik II do Dyrektywy 83/478/EWG).

Wszystkie wyroby zawierające azbest oraz odpady lub miejsca ich występowania powinny być oznakowane w następujący sposób:

- a) oznakowanie zgodne z podanym wzorem, powinno posiadać wymiary co najmniej 5 cm wysokość (H) i 2,5 cm szerokość,
- b) oznakowanie powinno się składać z dwóch części:
części górnej ($h_1 = 40\% H$) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
części dolnej ($h_2 = 60\% H$), zawierającej standardowy napis w białym i/lub czarnym kolorze na czerwonym tle i powinien być wyraźnie czytelny,
- c) jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot „zawiera azbest” powinien być zastąpiony zwrotem „zawiera krokidolit-azbest niebieski”.

Załącznik nr 5

Wzór " Karty Ewidencji Odpadu"

KARTA EWIDENCJI ODPADU			Nr karty		Rok ewidencji				
Kod odpadu									
Rodzaj odpadu									
Procentowa zawartość azbestu w odpadzie ^a									
Posiadacz odpadów ^b				Adres ^c					
Nr REGON				Telefon/fax					
Działalność w zakresie ^d									
W ☐		Zb ☐		Tr ☐		Od ☐		Un ☐	
Miesiąc	Masa wytworzonych odpadów [Mg] ^e	Masa przyjętych odpadów w [Mg] ^e	Nr karty przekazania odpadu	Gospodarowanie odpadami					Podpis osoby sporządzającej
				We własnym zakresie			Odpady przekazane innemu posiadaczowi odpadów		
				Masa [Mg] ^e	Metoda odzysku R ^f	Metoda unieszkodliwiania D ^g	Masa [Mg]	Nr karty przekazania odpadu	

^a Dotyczy działalności w zakresie unieszkodliwiania azbestu.

^b Imię i nazwisko lub nazwa posiadacza odpadów.

^c Adres zamieszkania lub siedziba posiadacza odpadów.

^d Zaznaczyć symbolem X odpowiednią odpowiedź: W – wytwarzanie odpadów, Zb – zbieranie odpadów, Tr – transport odpadów, Od – odzysk odpadów, Un – unieszkodliwianie odpadów.

^e Z dokładnością do 1 miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne, do 3 miejsc po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.

^f Symbole R określają działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji lub materiałów, lub energii, wraz z ich wykorzystaniem według załącznika nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach.

^g Symbole D określają procesy unieszkodliwiania według załącznika nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach

Załącznik nr 6

Wzór "Karty Przekazania Odpadu".

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU	Nr karty	Rok ewidencji
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad ^a	Posiadacz odpadów, który przejmuje odpad ^{a)}	
Adres ^b	Adres ^b	
Telefon/fax	Telefon/fax	
Nr REGON	Nr REGON	
Kod odpadu	Rodzaj odpadu	
Potwierdzam przekazanie odpadu	Potwierdzam przyjęcie odpadu	
Data, pieczęć i podpis	Data, pieczęć i podpis	
Data/miesiąc ^c	Masa przekazanych odpadów [Mg] ^d	Numer rejestracyjny pojazdu, Przyczepy lub naczepy ^e

^a Imię i nazwisko lub nazwa posiadacza odpadów.

^b Adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów.

^c Karta może być stosowana jako jednorazowa karta przekazania odpadu lub jako zbiorcza karta przekazania odpadu, obejmująca odpad danego rodzaju przekazywany łącznie w czasie jednego miesiąca kalendarzowego temu samemu posiadaczowi odpadów.

^d Z dokładnością do 1 miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne do 3 miejsc po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.

^e Dotyczy odpadów niebezpiecznych.

Załącznik nr 7

Miejscowość, dnia

(nazwa i adres wykonawcy)

ZGŁOSZENIE
przystąpienia do prac polegających na zabezpieczeniu/usunięciu* wyrobów
zawierających azbest.

Zgodnie z wymogami § 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r., **w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest**

(Dz.U. z 2004 r. Nr 71 poz. 749) zgłaszam/y* rozpoczęcie prac związanych z zabezpieczeniem/usunięciem* wyrobów zawierających azbest na podstawie decyzji

..... z dnia

Nr zatwierdzającej program gospodarowania

odpadami niebezpiecznymi w

(rodzaj] obiektu/urządzenia budowlanego/installacji przemysłowej) na nieruchomości położonej w.....

przy ulicy..... nr.....

nr ewidencyjny działki stanowiącej własność.....

1. Rodzaj i nazwa wyrobu (gęstość objętościowa i ilość)
2. Termin rozpoczęcia prac
3. Termin zakończenia prac.....
4. Liczba pracowników, którzy przebywać będą w kontakcie z azbestem

Zobowiązuję/my* się do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany warunków prowadzenia robót.

Załącznik :

- kopia aktualnej oceny stanu wyrobów zawierających azbest;

(podpis wykonawcy)

* niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 8

Nazwy wyrobów azbestowych i kody odpowiadających im odpadów wraz z przelicznikami.

Kod wyrobu	Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	Kod odpadu powstającego z wyrobu	Jednostka	Przelicznik na kg
W1	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w	17 06 05	m ² , kg	11,2
W2	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Płyty azbestowo-cementowe faliste stosowane w	17 06 05	m ² , kg	11,2
W3	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Rury i złącza azbestowo-cementowe	17 06 05	mb, kg	DN50 - 3,96 DN80 - 5,80 DN100 - 8,20 DN125 - 10,65 DN150 - 13,89 DN200 - 21,86 DN250 - 31,56 DN300 - 43,78 DN350 - 59,00 DN400 - 73,03
W4	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest	17 06 01	m ³ , kg	300
W5	Okładziny hamulcowe zawierające azbest. Wyroby cierne azbestowe – kauczukowe	16 01 11	kg	
W6	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	15 02 02	kg	
W7	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Szczeliwa azbestowe	17 06 01	kg	
W8	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki	17 06 01	kg	

PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY MARCINOWICE

W9	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciemnych	17 06 01	kg	
W10	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Papier, tektura	17 06 01	m ² , kg	1,5
W11	<i>Inne wyroby zawierające azbest, osobno nie wymienione</i>			
W11.1	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Otuliny azbestowo-cementowe	17 06 01	mb, kg	6
W11.2	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest Kształtki azbestowo-cementowe budowlane (przewody wentylacyjne, podoklejniki, osłony kanałów spalin)	17 06 05	m ² , kg	15
W11.3	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (¹) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12. Kształtki azbestowo-cementowe elektroizolacyjne	16 02 13	kg	
W11.4	Płytki PCV	17 09 03	m ² , kg	5
W11.5	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Płyty ogniochronne	17 06 01	m ² , kg	20
W11.6	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu (w tym odpady zmieszane) zawierające substancje niebezpieczne. Papy, kity i masy hydroizolacyjne	17 09 03	kg	
W11.7	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (¹). Sprzęt gospodarstwa domowego	20 01 35	kg	
W11.8	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB). Ubrania robocze, maski, filtry zanieczyszczone azbestem	15 02 02	kg	

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Ilość Jedn. miary	Ilość [m ²]	Objekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepła [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
12	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 38	m ²	20	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,29	600	średni	2008-2032
13	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 39	m ²	20	Budynek gospodarczy	1	0,29	600	słaby	2008-2032
14	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 42A	m ²	9	Włata	1	0,13	270	średni	2008-2032
15	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 43	m ²	8	Przybudówka	1	0,11	240	średni	2008-2032
16	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 44	m ²	15	Budynek gospodarczy	1	0,21	450	średni	2008-2032
17	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 46	m ²	12	Budynek magazynowy	1	0,17	360	średni	2008-2032
18	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 48	m ²	15	Budynek gospodarczy	1	0,21	450	średni	2008-2032
19	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 49	m ²	100	Budynek gospodarczy	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
20	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 49A	m ²	10	Szopa	1	0,14	300	średni	2008-2032
21	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 51	m ²	90	Garaz	1	1,29	2 700	średni	2008-2032
Razem Biała				744			10,63	22 320		

Chwałków

22	plyty faliste azbestowo-cementowe	Chwałków 2	m ²	30	Budynek gospodarczo-magazynowy	2	0,43	900	średni	2008-2032
23	plyty faliste azbestowo-cementowe	Chwałków 3	m ²	20	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,29	600	słaby	2008-2032
24	plyty faliste azbestowo-cementowe	Chwałków 13	m ²	91	Budynek mieszkalny Budynek gospodarczo-magazynowy	1	1,30	2 730	średni	2008-2032
25	plyty faliste azbestowo-cementowe	Chwałków 15	m ²	165	Budynek gospodarczo-magazynowy	4	2,36	4 950	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [MJ]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
26	plyty faliste azbestowo-cementowe	Chwałków 16	m ²	8	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,11	240	średni	2008-2032
27	plyty faliste azbestowo-cementowe	Chwałków 20	m ²	10	Przybudówka	1	0,14	300	średni	2008-2032
28	plyty faliste azbestowo-cementowe	Chwałków 22A	m ²	30	Budynek gospodarczy	1	0,43	900	średni	2008-2032
29	plyty faliste azbestowo-cementowe	Chwałków 22F	m ²	10	Przybudówka	1	0,14	300	średni	2008-2032
30	plyty faliste azbestowo-cementowe	Chwałków 35	m ²	19	Ogrodzenie	1	0,27	570	średni	2008-2032
Razem Chwałków							5,47	11 490		

Gola Świdnicka

31	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 2	m ²	2	Budynek mieszkalny	1	0,03	60	średni	2008-2032
32	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 3	m ²	180	Budynek gospodarczy Budynek magazynowy Garaż	3	2,57	5 400	slaby	2008-2032
33	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 5	m ²	120	Budynek gospodarczy Wiatła	2	1,71	3 600	slaby	2008-2032
34	plyty karo azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 10	m ²	6	Garaż	1	0,09	180	średni	2008-2032
35	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 11	m ²	24	Przybudówka	1	0,34	720	średni	2008-2032
36	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 13A	m ²	120	Sklep	1	1,71	3 600	średni	2008-2032
37	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 14	m ²	38	Budynek gospodarczy	1	0,54	1 140	średni	2008-2032
38	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 18	m ²	230	Budynek gospodarczy	1	3,29	6 900	średni	2008-2032
39	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 19	m ²	120	Budynek gospodarczy Budynek magazynowy	2	1,71	3 600	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Objekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciążar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
40	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 20	m ²	90	Budynek gospodarczy	1	1,29	2 700	średni	2008-2032
41	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 23	m ²	12	Budynek gospodarczy	1	0,17	360	średni	2008-2032
42	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 25	m ²	500	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	7,14	15 000	średni	2008-2032
43	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 27	m ²	500	Stodola	1	7,14	15 000	średni	2008-2032
Razem Gola Świdnicka				1 942			27,74	58 260		

Gruszów

44	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gruszów 9	m ²	50	Budynek gospodarczy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
45	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gruszów 22 os. fiz. i os. pr.	m ²	50	Budynek gospodarczy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
46	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gruszów 25	m ²	50	Budynek gospodarczy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
47	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gruszów 17	m ²	30	Budynek gospodarczy	1	0,43	900	średni	2008-2032
48	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gruszów 16	m ²	60	Budynek gospodarczy	1	0,86	1 800	średni	2008-2032
49	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gruszów 10A	m ²	40	Sklep	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
Razem Gruszów				280			4,00	8 400		

Kątki

50	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 4	m ²	120	Budynek gospodarczy	1	1,71	3 600	średni	2008-2032
51	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 6A os. fiz. i os. pr.	m ²	195	Budynki gospodarcze Garaz	3	2,79	5 850	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
52	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 6B	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
53	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 6F os. fiz. i os. pr.	m ²	480	Budynek gospodarczy	1	6,86	14 400	średni	2008-2032
54	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 10	m ²	20	Budynek gospodarczy	1	0,29	600	średni	2008-2032
55	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 11	m ²	400	Wiata	2	5,71	12 000	średni	2008-2032
56	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 12	m ²	45	Budynek magazynowy	1	0,64	1 350	średni	2008-2032
57	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 13	m ²	25	Budynek gospodarczy	1	0,36	750	średni	2008-2032
58	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 15	m ²	205	Budynek gospodarczy	3	2,93	6 150	średni	2008-2032
59	plyty faliste azbestowo-cementowe	Kątki 19	m ²	10	Budynek gospodarczy	1	0,14	300	średni	2008-2032
Razem Kątki				1 540			22,00	46 200		

Klecin

60	plyty faliste azbestowo-cementowe	Klecin 3	m ²	60	Budynek magazynowy	1	0,86	1 800	średni	2008-2032
61	plyty faliste azbestowo-cementowe	Klecin 11	m ²	560	Budynek gospodarczy	1	8,00	16 800	średni	2008-2032
62	plyty faliste azbestowo-cementowe	Klecin 12	m ²	265	Budynek magazynowy	1	3,79	7 950	średni	2008-2032
63	plyty faliste azbestowo-cementowe	Klecin 13	m ²	220	Budynek gospodarczy	1	3,14	6 600	średni	2008-2032
64	plyty faliste azbestowo-cementowe	Klecin 14	m ²	480	Budynki magazynowe	2	6,86	14 400	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedin. miary	Ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciężar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
Razem Klecin										
				1 585			22,64	47 550		

Krasków

65	plyty faliste azbestowo-cementowe	Krasków 5	m ²	20	Budynek gospodarczy	1	0,29	600	średni	2008-2032
Razem Krasków										
				20			0,29	600		

Marcinowice

66	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Kolejowa 12	m ²	80	Budynek mieszkalny	1	1,14	2 400	średni	2008-2032
67	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Kruczkowskiego 28	m ²	20	Szopa	1	0,29	600	slaby	2008-2032
68	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Kwiatowa 7	m ²	20	Budynek gospodarczo-garazowy	1	0,29	600	średni	2008-2032
69	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Kwiatowa 10	m ²	24	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,34	720	średni	2008-2032
70	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Okrężna 3	m ²	80	Budynek gospodarczy	1	1,14	2 400	średni	2008-2032
71	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Okrężna 35	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
72	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Sportowa 8	m ²	75	Budynek gospodarczy	1	1,07	2 250	średni	2008-2032
73	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Spółdzielcza 6	m ²	45	Budynek gospodarczy	2	0,64	1 350	średni	2008-2032
74	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Spółdzielcza 10	m ²	7	Ściana boczna budynku	1	0,10	210	średni	2008-2032
75	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Spółdzielcza 12	m ²	50	B.gospodarczy Garaz	2	0,71	1 500	średni	2008-2032
76	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Świdnicka 6-8	m ²	70	Budynek gospodarczy	1	1,00	2 100	slaby	2008-2032
77	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Świdnicka 11. 13	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Objekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciążar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
78	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Tuwima 19	m ²	30	Budynek gospodarczy	1	0,43	900	średni	2008-2032
79	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Tuwima 20	m ²	80	Budynek gospodarczy	1	1,14	2 400	średni	2008-2032
80	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Tuwima 24	m ²	45	Budynek gospodarczy	1	0,64	1 350	średni	2008-2032
81	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Wroclawska 6-8	m ²	6	Budynek gospodarczy	1	0,09	180	słaby	2008-2032
Razem Marcinowice				712			10,17	21 360		

Mysłaków

82	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 5	m ²	250	Budynek gospodarczy	1	3,57	7 500	średni	2008-2032
83	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 7	m ²	25	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,36	750	średni	2008-2032
84	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 8	m ²	30	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,43	900	średni	2008-2032
85	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 9	m ²	25	Budynek magazynowy	1	0,36	750	średni	2008-2032
86	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 11A	m ²	25	Budynek gospodarczy	1	0,36	750	średni	2008-2032
87	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 15	m ²	10	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,14	300	średni	2008-2032
88	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 20	m ²	200	Budynek magazynowy	1	2,86	6 000	średni	2008-2032
89	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 35	m ²	50	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
90	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 37	m ²	12	Budynek gospodarczy	1	0,17	360	średni	2008-2032
91	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 47	m ²	20	Budynek gospodarczy	1	0,29	600	średni	2008-2032
92	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 59	m ²	25	Budynek gospodarczy	1	0,36	750	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Objekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
93	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 62A	m ²	40	Budynek magazynowy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
94	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 64	m ²	40	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
95	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 66A	m ²	320	Budynek gospodarczo-magazynowy	3	4,57	9 600	średni	2008-2032
96	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 69	m ²	240	Budynek magazynowy	1	3,43	7 200	średni	2008-2032
97	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 84B Sklep	m ²	150	Budynek gospodarczy	1	2,14	4 500	średni	2008-2032
98	plyty faliste azbestowo-cementowe	Mysłaków 89	m ²	80	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	1,14	2 400	średni	2008-2032
Razem Mysłaków				1 542			22,03	46 260		

Sady

99	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 1	m ²	120	Budynek mieszkalny	1	1,71	3 600	średni	2008-2032
100	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 2	m ²	20	Budynek mieszkalny	1	0,29	600	średni	2008-2032
101	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 4	m ²	120	Budynek gospodarczy	1	1,71	3 600	średni	2008-2032
102	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 10	m ²	145	Budynek mieszkalny	1	2,07	4 350	średni	2008-2032
103	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 13	m ²	20	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,29	600	średni	2008-2032
104	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 14	m ²	40	Budynek magazynowy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
105	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 14A, Sady 23	m ²	15	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,21	450	średni	2008-2032
106	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 15	m ²	60	Budynek magazynowy	1	0,86	1 800	średni	2008-2032
107	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 18	m ²	48	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	2,09	1 440	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
108	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 22	m ²	670	Budynek gospodarczy Budynek gospodarczo-magazynowy	2	9,57	20 100	średni	2008-2032
109	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 23	m ²	200	Budynek magazynowy	1	2,86	6 000	średni	2008-2032
110	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 25	m ²	150	Budynek mieszkalny	1	2,14	4 500	średni	2008-2032
111	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 27	m ²	20	Budynek magazynowy	1	0,29	600	średni	2008-2032
112	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 30A	m ²	40	Budynek magazynowy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
113	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 35	m ²	120	Budynek magazynowy	1	1,71	3 600	średni	2008-2032
114	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 37	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
115	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 41	m ²	200	Budynek magazynowy	1	2,86	6 000	średni	2008-2032
116	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 42	m ²	50	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
117	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 43	m ²	50	Budynek magazynowy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
118	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 46	m ²	360	Budynek mieszkalny	1	5,14	10 800	średni	2008-2032
119	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 49	m ²	50	Budynek magazynowy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
120	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 51	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
121	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 57	m ²	200	Budynek mieszkalny	1	2,86	6 000	średni	2008-2032
122	plyty faliste azbestowo-cementowe	Sady 58	m ²	180	Budynek mieszkalny	1	2,57	5 400	średni	2008-2032
Razem Sady							42,26	86 740		

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
Stefanowice										
123	plyty faliste azbestowo-cementowe	Stefanowice 2	m ²	20	Budynek gospodarczy	1	0,29	600	średni	2008-2032
124	plyty faliste azbestowo-cementowe	Stefanowice 9	m ²	25	Budynek gospodarczy	1	0,36	750	średni	2008-2032
Razem Stefanowice							0,64	1 350		
Strzelce										
125	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 4	m ²	30	Budynek gospodarczy	1	0,43	900	slaby	2008-2032
126	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 17	m ²	30	Budynek gospodarczy	1	0,43	900	średni	2008-2032
127	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 11	m ²	46	Budynek gospodarczy Garaz Wlata	3	0,66	1 380	średni	2008-2032
128	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 22	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
129	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 23	m ²	20	Budynek gospodarczy	1	0,29	600	średni	2008-2032
130	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 32, Strzelce 21	m ²	32	Garaz	1	0,46	960	średni	2008-2032
131	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 38	m ²	60	Budynek gospodarczy	1	0,86	1 800	średni	2008-2032
132	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 40A	m ²	20	Budynek gospodarczy	1	0,29	600	średni	2008-2032
133	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 45	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
134	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 51	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
135	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 56	m ²	20	Przybudowka	1	0,29	600	średni	2008-2032

Lp.	Mazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Objekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciężar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
136	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 59	m ²	100	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	1,43	3 000	slaby	2008-2032
137	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 60	m ²	380	Budinek mieszkalny Budynek gospodarczy	2	5,43	11 400	średni	2008-2032
138	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 62	m ²	80	Budynek gospodarczy	1	1,14	2 400	średni	2008-2032
139	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 63	m ²	50	Budynek gospodarczy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
140	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 66	m ²	4	Budynek mieszkalny	1	0,06	120	średni	2008-2032
141	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 72	m ²	80	Budynek gospodarczy	1	1,14	2 400	średni	2008-2032
142	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 75	m ²	90	Budynek mieszkalny Garaz	2	1,29	2 700	średni	2008-2032
143	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 76	m ²	150	Zadaszenie wjazdu	1	2,14	4 500	średni	2008-2032
144	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 79	m ²	140	Budynek gospodarczy Garaz	2	2,00	4 200	średni	2008-2032
145	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 80	m ²	12	Budynek gospodarczy	1	0,17	360	slaby	2008-2032
Razem Strzelce				1 464			20,91	43 920		

Szczepanów

146	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 4	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
147	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 8 Nieczynna rozlewnia	m ²	12	Budynek magazynowy	1	0,17	360	średni	2008-2032
148	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 9	m ²	1 800	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	25,71	54 000	średni	2008-2032
149	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 11	m ²	720	Budynek mieszkalny	1	10,29	21 600	średni	2008-2032
150	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 14	m ²	60	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,86	1 800	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsca występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [mZ]	Objekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
151	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 16	m ²	32	Wiąta	1	0,46	960	średni	2008-2032
152	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 20	m ²	38	Garaz	1	0,54	1 140	średni	2008-2032
153	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 25	m ²	400	Budynek gospodarczy	1	5,71	12 000	średni	2008-2032
154	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 26	m ²	20	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,29	600	średni	2008-2032
155	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 28	m ²	30	Budynek gospodarczy	1	0,43	900	średni	2008-2032
156	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 39	m ²	60	Przybudówka	1	0,86	1 800	średni	2008-2032
157	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 45	m ²	36	Budynek gospodarczy	1	0,51	1 080	średni	2008-2032
158	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 47	m ²	30	Budynek gospodarczy	1	0,43	900	średni	2008-2032
159	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 49	m ²	10	Budynek gospodarczy	1	0,14	300	średni	2008-2032
160	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 50	m ²	15	Budynek gospodarczy	1	0,21	450	średni	2008-2032
161	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 52A	m ²	6	Budynek mieszkalny	3	0,09	180	średni	2008-2032
162	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 52E	m ²	200	Budynek gospodarczy	1	2,86	6 000	średni	2008-2032
163	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 63	m ²	180	Budynek gospodarczo-magazynowy Wiąta	2	2,57	5 400	średni	2008-2032
164	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 65/1	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
165	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 65/2	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
166	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 65/3	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
167	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 65/4	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
168	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 66/1	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
169	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 66/2	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
170	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 66/3	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
171	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 66/4	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
172	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 67/1	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
173	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 67/2	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
174	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 67/3	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
175	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 67/4	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
176	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 68/1	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
177	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 68/2	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
178	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 68/3	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
179	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 68/4	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
180	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 69/1	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
181	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 69/2	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
182	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 69/3	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
183	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 69/4	m ²	100	Budynek mieszkalny	1	1,43	3 000	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Cieężar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
184	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 70	m ²	240	Budynek mieszkalny	1	3,43	7 200	średni	2008-2032
185	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 71	m ²	240	Budynek mieszkalny	1	3,43	7 200	średni	2008-2032
186	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 73	m ²	240	Budynek mieszkalny	1	3,43	7 200	średni	2008-2032
187	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 74	m ²	240	Budynek mieszkalny	1	3,43	7 200	średni	2008-2032
188	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 76	m ²	240	Budynek mieszkalny	1	3,43	7 200	średni	2008-2032
189	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 77	m ²	240	Budynek mieszkalny	1	3,43	7 200	średni	2008-2032
190	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 79	m ²	240	Budynek mieszkalny	1	3,43	7 200	średni	2008-2032
191	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 85	m ²	65	Garaz	1	0,93	1 950	średni	2008-2032
Razem Szczepanów				7 434			106,20	223 020		

Śmiałowice

192	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 3	m ²	63	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,90	1 890	średni	2008-2032
193	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 5	m ²	10	Budynek gospodarczy	1	0,14	300	średni	2008-2032
194	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 6	m ²	15	Wiatra	1	0,21	450	średni	2008-2032
195	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 8	m ²	50	Budynek gospodarczy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
196	plyty karo azbestowo-cementowe	Śmiałowice 9	m ²	70	Budynek gospodarczy	1	1,00	2 100	średni	2008-2032
197	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 13	m ²	25	Budynek gospodarczy	1	0,36	750	średni	2008-2032
198	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 15	m ²	15	Budynek gospodarczy	1	0,21	450	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Objekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciężar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
199	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 17	m ²	100	Budynek gospodarczy	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
200	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 20	m ²	40	Garaż	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
201	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 20	m ²	40	Budynek gospodarczo-magazynowy	2	0,57	1 200	średni	2008-2032
202	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 21	m ²	90	Budynek mieszkalny Budynek gospodarczy	2	1,29	2 700	średni	2008-2032
203	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 22	m ²	200	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	2,86	6 000	średni	2008-2032
204	plyty karo azbestowo-cementowe	Śmiałowice 24 B	m ²	30	Budynek magazynowy	1	0,43	900	średni	2008-2032
205	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 26	m ²	24	Budynek magazynowy	1	0,34	720	średni	2008-2032
206	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 34	m ²	80	Budynek gospodarczy	1	1,14	2 400	średni	2008-2032
207	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 35	m ²	4	Budynek gospodarczy	1	0,06	120	średni	2008-2032
208	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 37	m ²	120	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	1,71	3 600	średni	2008-2032
Razem Śmiałowice				976			13,94	29 280		

Tapadla

209	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tapadla 2	m ²	2	Budynek gospodarczy	1	0,03	60	średni	2008-2032
210	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tapadla 29	m ²	150	Budynek magazynowy	1	2,14	4 500	średni	2008-2032
211	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tapadla 31	m ²	25	Budynek magazynowy	1	0,36	750	średni	2008-2032
212	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tapadla 32	m ²	120	Budynek mieszkalny Budynek magazynowy	2	1,71	3 600	średni	2008-2032
213	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tapadla 33	m ²	100	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	1,43	3 000	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Objekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [MJ]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
214	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tapadla 35	m ²	80	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	1,14	2 400	średni	2008-2032
215	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tapadla 46	m ²	15	Budynek magazynowy	1	0,21	450	średni	2008-2032
Razem Tapadla				492			7,03	14 760		

Tworzyjanów

216	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 3	m ²	48	Budynek gospodarczy	1	0,69	1 440	średni	2008-2032
217	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 4	m ²	20	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,29	600	średni	2008-2032
218	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 5	m ²	50	Budynek gospodarczy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
219	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 7	m ²	600	Budynek gospodarczy	1	8,57	18 000	średni	2008-2032
220	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 8	m ²	150	Budynek gospodarczy	1	2,14	4 500	średni	2008-2032
221	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 9	m ²	42	Budynek gospodarczy	1	0,60	1 260	średni	2008-2032
222	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 10A	m ²	150	Budynek gospodarczy	1	2,14	4 500	średni	2008-2032
223	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 11	m ²	15	Budynek gospodarczy	1	0,21	450	średni	2008-2032
224	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 13	m ²	40	Budynek gospodarczy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
225	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 15	m ²	72	Budynek gospodarczy Wiatra	2	1,03	2 160	średni	2008-2032
226	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 17	m ²	250	Budynek gospodarczy Wiatra	2	3,57	7 500	średni	2008-2032
227	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 21	m ²	40	Budynki gospodarcze	2	0,57	1 200	średni	2008-2032
228	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 25	m ²	35	Budynek gospodarczy	1	0,50	1 050	slaby	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedr. miary	Ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciężar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
229	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 26	m ²	652	Budynek gospodarczo-magazynowy Garaz	4	9,31	19 560	średni	2008-2032
230	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 27	m ²	150	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	2,14	4 500	słaby	2008-2032
231	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 32	m ²	655	Budynek gospodarczy Budynek magazynowy Wiatła Paszarnia	4	9,36	19 650	średni	2008-2032
232	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 33	m ²	1 000	Budynek gospodarczy	1	14,29	30 000	średni	2008-2032
233	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 34	m ²	320	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	4,57	9 600	średni	2008-2032
234	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 35	m ²	200	Budynek gospodarczy	1	2,86	6 000	średni	2008-2032
Razem Tworzyjanów				4 489			64,13	134 670		

Wirki

235	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 2	m ²	40	Budynek magazynowy	1	0,57	1 200	średni	2008-2032
236	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 6	m ²	15	Budynek magazynowy	1	0,21	450	średni	2008-2032
237	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 8	m ²	60	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	0,86	1 800	średni	2008-2032
238	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 13	m ²	16	Budynek gospodarczy	1	0,23	480	średni	2008-2032
239	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 15	m ²	30	Budynek magazynowy	1	0,43	900	średni	2008-2032
240	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 16	m ²	35	Budynek magazynowy	1	0,50	1 050	średni	2008-2032
241	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 19	m ²	70	Budynek gospodarczy	1	1,00	2 100	średni	2008-2032
242	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 23	m ²	720	Budynek gospodarczy Budynek mieszkalny	2	10,29	21 600	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Objekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [MJ]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
243	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 23	m ²	30	Garaz	1	0,43	900	średni	2008-2032
244	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 24	m ²	55	Budynek gospodarczy	2	0,79	1 650	średni	2008-2032
245	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 25A	m ²	440	Budynek gospodarczy Budynek mieszkalny	2	6,29	13 200	średni	2008-2032
245	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 26	m ²	15	Budynek gospodarczy	2	0,21	450	średni	2008-2032
247	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 27	m ²	20	Budynek magazynowy	1	0,29	600	średni	2008-2032
248	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 28	m ²	18	Budynek magazynowy	1	0,26	540	średni	2008-2032
249	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 36	m ²	224	Budynek mieszkalny	1	3,20	6 720	średni	2008-2032
250	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 37	m ²	30	Budynek magazynowy	1	0,43	900	średni	2008-2032
251	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 40A	m ²	200	Budynek magazynowy	1	2,86	6 000	średni	2008-2032
252	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 44	m ²	15	Budynek gospodarczy	1	0,21	450	średni	2008-2032
253	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 46	m ²	75	Budynek gospodarczy	1	1,07	2 250	średni	2008-2032
254	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirki 47A	m ²	60	Budynek mieszkalny	1	0,86	1 800	średni	2008-2032
Razem Wirki				2 168			30,97	65 040		

Wirry

255	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirry 1	m ²	100	Budynek gospodarczy-magazynowy	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
256	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirry 2	m ²	10	Budynek magazynowy	1	0,14	300	średni	2008-2032
257	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wirry 6	m ²	16	Budynek gospodarczy	1	0,23	480	średni	2008-2032

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
258	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 17	m ²	8	Budynek mieszkalny	1	0,11	240	średni	2008-2032
259	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 18A	m ²	30	Budynek magazynowy	1	0,43	900	średni	2008-2032
260	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 21	m ²	225	Budynek gospodarczy	1	3,21	6 750	średni	2008-2032
261	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 27	m ²	300	Budynek magazynowy	1	4,29	9 000	średni	2008-2032
262	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 29	m ²	50	Budynek mieszkalny	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
263	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 31	m ²	180	Budynek gospodarczy	1	2,57	5 400	średni	2008-2032
264	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 32	m ²	100	Budynek magazynowy	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
265	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 33	m ²	20	Budynek mieszkalny Budynek gospodarczy	2	0,29	600	średni	2008-2032
266	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 36	m ²	9	Budynek mieszkalny	1	0,13	270	średni	2008-2032
267	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 40	m ²	100	Budynek magazynowy	1	1,43	3 000	średni	2008-2032
268	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 47	m ²	135	Budynek magazynowy	1	1,93	4 050	średni	2008-2032
269	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 52A	m ²	150	Budynek gospodarczy	1	2,14	4 500	średni	2008-2032
270	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 63	m ²	140	Budynek gospodarczy	1	2,00	4 200	średni	2008-2032
271	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 68	m ²	8	Budynek mieszkalny	1	0,11	240	średni	2008-2032
272	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 73	m ²	50	Budynek gospodarczy	1	0,71	1 500	średni	2008-2032
273	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 75	m ²	15	Budynek magazynowy	1	0,21	450	średni	2008-2032
Razem Wiry				1 646			23,51	49 380		

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość [m ²]	Obiekt	Liczba obiektów [szt.]	Ciepota [MJ]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
Zebrzydów										
274	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 1	m ²	15	Budynek gospodarczy	1	0,21	450	średni	2008-2032
275	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 5	m ²	12	Budynek gospodarczy	1	0,17	360	średni	2008-2032
276	plyty karo azbestowo-cementowe	Zebrzydów 10	m ²	150	Budynek gospodarczy	1	2,14	4 500	średni	2008-2032
277	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 11	m ²	12	Budynek gospodarczy	1	0,17	360	średni	2008-2032
278	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 24	m ²	10	Budynek mieszkalny	1	0,14	300	średni	2008-2032
279	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 37A	m ²	180	Budynek magazynowy	1	2,57	5 400	średni	2008-2032
280	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 53	m ²	15	Budynek magazynowy	1	0,21	450	średni	2008-2032
281	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 56	m ²	25	Budynek gospodarczy	1	0,36	750	średni	2008-2032
282	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 59	m ²	20	Budynek gospodarczy	1	0,29	600	średni	2008-2032
283	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 62	m ²	200	Budynek magazynowy	1	2,86	6 000	średni	2008-2032
Razem Zebrzydów							9,13	19 170		

INWENTARYZACJA
RODZAJ, ILOŚĆ I MIEJSCE WYSTĘPOWANIA AZBESTU NA TERENIE GMINY MARCINIOWICE
OSOBY PRAWNE

Informacja o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu

Gmina: Marciniowice

Powiat: Świdnicki

Województwo: Dolnośląskie

Określające stan na dzień: 30.09.2008 r.

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość	Obiekt	Liczba obiektów	Ciążar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
MARCINIOWICE										
Biała										
1	plyty faliste azbestowo-cementowe	Biała 21 RSP w Białej	m ²	1 300	Budynek magazynowy	1	18,57	39 000	średni	2008-2032
Razem Biała				1 300			18,57	39 000		
Gola Świdnicka										
2	plyty faliste azbestowo-cementowe	Gola Świdnicka 44 CARGIL	m ²	120	Wiąta	1	1,71	3 600	średni	2008-2032
Razem Gola Świdnicka				120			1,71	3 600		
Klecin										
3	plyty faliste azbestowo-cementowe	Klecin 17 - Ferma Drobiu Kędzia&Załęcki S.C.	m ²	800	Budynek magazynowy	1	11,43	24 000	slaby	2008-2032
Razem Klecin				800			11,43	24 000		

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość	Objekt	Liczba obiektów	Ciążar [Mgd]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
Krasków										
4	plyty faliste azbestowo-cementowe	Krasków 7 - PPHU EURO Zbigniew Zięba Zagórze Śl.	m ²	250	Objekt gastronomiczny	1	3,57	7 500	średni	2008-2032
Razem Krasków				250			3,57	7 500		
Marcinowice										
5	plyty faliste azbestowo-cementowe	ul. Kolejowa 11 PKP Odd. Gosp. Nieruchomościami Wrocław	m ²	7	Budynek gospodarczy	1	0,10	210	slaby	2008-2032
Razem Marcinowice				7			0,10	210		
Strzelce										
6	plyty faliste azbestowo-cementowe	Strzelce 19 PKP S.A. Warszawa	m ²	12	Budynek gospodarczy	1	0,17	360	slaby	2008-2032
Razem Strzelce				12			0,17	360		
Szczepanów										
7	plyty faliste azbestowo-cementowe	Szczepanów 5 PKP S.A. Warszawa	m ²	12	Budynek gospodarczy	1	0,17	360	średni	2008-2032
Razem Szczepanów				12			0,17	360		

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość	Obiekt	Liczba obiektów	Ciężar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
-----	-----------------------------------	--	-------------	-------	--------	-----------------	-------------	---	------	---------------------

Śmiałowice

8	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 19 RSP ODNOWA	m ²	1 230	Wiatła	1	17,57	36 900	średni	2008-2032
9	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 19 RSP ODNOWA	m ²	360	Garaż	1	5,14	10 800	średni	2008-2032
10	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice 25C BEYSTER	m ²	16	Hala produkcyjna	2	0,23	480	średni	2008-2032
11	plyty faliste azbestowo-cementowe	Śmiałowice POL-TOR Pakostawice	m ²	1 340	Budynek magazynowy Stolarnia Trek	1	19,14	40 200	średni	2008-2032
Razem Śmiałowice				2 946			42,09	88 380		

Tworzyjanów

12	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 19 ANR SP Wrocław O/Świdnica	m ²	1 200	Budynek gospodarczo-magazynowy	1	17,14	36 000	średni	2008-2032
13	plyty faliste azbestowo-cementowe	Tworzyjanów 41 PRP DOROL	m ²	4 300	Budynek gospodarczo-magazynowy	5	61,43	129 000	średni	2008-2032
Razem Tworzyjanów				5 500			78,57	165 000		

Wiry

14	plyty faliste azbestowo-cementowe	Wiry 23 EKOTUR Sp. z o.o.	m ²	1 020	Budynek gospodarczy	1	14,57	30 600	średni	2008-2032
Razem Wiry				1 020			14,57	30 600		

Zebrzydów

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jedn. miary	Ilość	Objekt	Liczba obiektów	Cieźar [Mg]	Orientacyjny koszt usunięcia azbestu [zł]	Stan	Przewidywany termin
15	plyty faliste azbestowo-cementowe	Zebrzydów 4 ANR SP Wrocław O/Świdnica	m ²	35	Budynek gospodarczy	1	0,50	1 050	średni	2008-2032
Razem Zebrzydów										
				35			0,50	1 050		